

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΔ

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1947

ΑΡΙΘ. 41—42

Ο ΜΑΚΑΡΙΩΤΑΤΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙ ΤΗ, 28^Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Εἰς τὸν μακρὸν ροῦν τῶν τυχαίων καὶ ἀφανῶν γεγονότων τῆς ἱστορίας, τὰ ὁποῖα ἐρχοῦνται χωρὶς ἐλπίδας καὶ παρέρχονται χωρὶς ἀναμνήσεις, ἀναπῆδᾶ ἐξαίφνης, ὡς ἀστραπὴ μέσα ἀπὸ τὰ σκοτεινὰ σύννεφα, πράξις μεμονωμένη, ἡ ὁπδία καταναγάζει τὸν ὄριζοντα μετὴν λάμπιν τῆς καὶ μετὴν παρουσίαν τῆς πληροῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς. Μᾶς ὑπενθυμίζει τὴν βᾶτον τὴν φλεγομένην καὶ μὴ καιομένην καὶ πυργοῦται ἐνώπιον τῶν συνειδήσεων διὰ νὰ καταστῇ ἠθικὸς νόμος ἀκατάλυτος εἰς τὴν πορείαν τῶν ἀνθρωπίνων. Καὶ μετὰ τὴν φυσικὴν τῆς παρέλευσιν διατηρεῖται ἐν τῇ πνευματικῇ τῆς ὑποστάσει, ἀφθαρτος, ἀπαράγραπτος, ὑπεράνω θανάτου.

Μακάριοι οἱ λαοί, οἱ ὁποῖοι κοσμοῦν τὴν ἱστορίαν τῶν μετὰ τοιαύτας πράξεις. Διότι δὲν λησμονοῦνται καὶ δὲν λησμονοῦν. Μακάριοι, διότι ἔχουν πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν ἔμπρακτον ἀπόδειξιν ὅτι ἡ ζωὴ αὐτῶν δὲν εἶναι οὔτε τῆς ὕλης γέννημα ἀπλοῦν, οὔτε τοῦ συμφέροντος καρπός, οὔτε τῆς λεγομένης τύχης προϊόν. Εἰ-

ναι πνεῦμα καὶ θεία εἶναι ἡ προσέλευσις αὐτῆς καὶ θεία ἡ ἀποστολὴ τῆς. Πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ὑπερνικᾷ τὸ βάρος τῆς ὕλης καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀποκαλύπτεται εἰς τὸν πιστεύοντα ἄνθρωπον.

Τοιαύτη ἀποκάλυψις εἶναι καὶ ἡ 28^η Ὀκτωβρίου. Ἀρετῆς καὶ πίστεως καὶ ἀγάπης πρὸς τὰ ὕψιστα τῆς ἀνθρωπότητος ἰδανικά. Συμπύκνωσις τῆς ἑλληνικῆς ἀρετῆς, τῆς τρισχιλιετοῦς ἐθνικῆς τῆς παραδόσεως κατάληξις. Λαοί, οἱ ὁποῖοι φέρουν τὴν σφραγίδα τοιοῦτων ἐξάρσεων, δὲν φοβοῦνται τὸν θάνατον καὶ τὴν πτώσιν. Δύνανται μετὰ πεποιθήσεως ἀκλονήτου νὰ βαδίσουν ἐν μέσῳ τῶν προσκαιρῶν δυσχερειῶν, τῶν ἀτυχιῶν καὶ τῶν ἀδικιῶν, αἱ ὁποῖαι τοὺς προσγίνονται. Ὅσον μακρὰ καὶ ἂν εἶναι ἡ νύξ, θὰ τὴν τερατίσῃ ἡ ἥλιος. Διότι εἶναι θέλημα Θεοῦ, διὰ τοὺς πιστεύοντας εἰς Αὐτόν, ὅπως οἱ Ἕλληνες Χριστιανοί, εἰς πείσμα πάσης ἐπιβουλῆς, ὑπάρξουν διὰ νὰ προσφέρουν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τὴν διδαχὴν τοῦ ὑψηλοῦ τῶν παραδείγματος.

Τὸ «ΔΟΚΙΜΙΟΝ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ»

Τὸ τελευταῖον δεκαήμερον τοῦ λήξαντος μηνὸς ὑπῆρξε μεστὸν ἐπετείων βαρυσημάτων διὰ τὴν θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν ζωὴν τῶν Ἑλλήνων. Ὀλόκληρός ἡ Ἑλλάς ἐν ζωηροτάτῳ συναγεμῶ μετ' εὐγνώμονα, ψυχικὴν ἀνάτασιν πρὸς τὸν Δοτήρα τῶν ἀγαθῶν ἐπανηγύρισε δύο μεγάλους σταθμούς τῆς προσφάτου ἐθνικῆς ἡμῶν ἱστορίας, τὴν 26 καὶ 28 Ὀκτωβρίου, τὴν μὲν εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀνακτῆσεως τῆς μακεδονικῆς πρωτεύουσας, τὴν δὲ εἰς ἀναπόλησιν τῶν θριάμβων τῆς μικρᾶς Ἑλλάδος κατὰ τῶν πρὸς δούλους αὐτῆς ἐπιδραμόντων πανισχυρῶν τοῦ σκότους τεραστίων δυνάμεων. Ἀμφότερα ταῦτα

τὰ θεῖα πρὸς τὸ ἡμέτερον ἔθνος δωρήματα ἐχορηγήθησαν ἄνωθεν εἰς τὸν λαὸν τὸν ἑλληνικόν, ἵνα καταδειχθῇ εἰς τὸν κόσμον ἡ ἐκδηλοῦται ἐν ἀσθενείᾳ ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ὡς τὸ «δοκίμιον τῆς πίστεως» τῶν εἰς Αὐτόν πεποιθότων.

Διότι, ἀφ' ἧς ἡ «μητρόπολις τῆς Μακεδονίας» ἠξιώθη τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Ἀποστόλου τῆς Ἑλλάδος, ἡ Θεσσαλονικὴ ἀπέβη ἡ «πόλις τῆς ὀρθοδοξίας», κέντρον διὰ τῶν αἰῶνων ἀκτινοβολοῦν ἔνθερον πρὸς τὸν Κύριον πίστιν καθ' ἅπασαν τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἀχαΐαν, διὰ τὰς ὁποίας οἱ Θεσσαλονικεῖς ἐγένοντο «τύπος πάνσι τοῖς πιστεύουσιν... ἀφ' ὧν γὰρ ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ Κυρίου», οὐ μόνον δ' εἰς αὐτάς,

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν ἐπὶ τῇ 28ῃ Ὀκτωβρίου.—*Τῆς Διευθύνσεως*, τὸ «δοκίμιον τῆς πίστεως». — † *Μητροπολίτου Σάμου Εἰσηγίου*, Διὰ τὸ συνέδριον τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Ἀμστερδαμ τῆς Ὀλλανδίας.—† *Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος Ἰεζεκιήλ*, Οἱ πρωταπρεσβύτεροι.—† *Ἐπισκόπου Ταλαντίου Βασιλείου*, Παΐσιου Ἐπισκόπου Βοιωτίας Σχέδιον Κανονισμοῦ ἢ Συντάγματος Ἐκκλησιαστικοῦ τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος (συνέχεια).—Νομοθ. Διάταγμα περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ἔκκλησιν. Ἐκπαίδευσιν.—*Παρατηρήσεων Στέλλη*: Ὁ ἀσπασμὸς τῆς σωτηρίας.—Τὸ «πρὸς κέντρα λακτίζων».—Τὸ κατηχητικὸν ἔργον.—Ἡ ὀρθόδοξος ἀγιογραφία.—Φιλόξενος νοσηλεία κληρικῶν μας ἐν Ἑλβετίᾳ.—*Χρονικά*.

«ἄλλ' ἐν παντὶ τόπῳ ἢ πίστις ὑμῶν ἢ πρὸς τὸν Θεὸν ἐξελέλυθεν, ὥστε μὴ χρεῖαν ἔχειν ἡμᾶς λαλεῖν τι»—ὡς ἔγραφε πρὸς αὐτοὺς ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Διὰ τὴν πίστιν τῆς ταύτης ἢ Θεσσαλονίκη πολλοὺς ἀνέδειξε μάρτυρας, τούτων δ' ἐπιφανέστερος ἐξέλαμψεν ὁ ἅγιος Δημήτριος, πολλὰκις ἀνὰ τοὺς αἰῶνας λυτρώσας ἐκ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ τῶν πολιορκιῶν βαρβάρων ἐπιδρομῶν τὴν πόλιν ὡς πολύτιμος αὐτῆς πολιοῦχος, εἰς δὲ ὀφείλεται ἡ σωτηρία τῆς πόλεως καὶ πρὸ τριῶν καὶ ἐπέκεινα δεκαετηρίδων ἐκ πολυχρονίου δουλείας, κατ' αὐτὴν τῆς μνήμης του τὴν ἡμέραν.

Τί δὲ νὰ εἴπωμεν περὶ τῆς 28 Ὀκτωβρίου, καθ' ἣν πρὸ ἐπταετίας ἐπεχειρήθη ἡ δούλωσις τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν καταχθονίων μηχανοκινήτων ρωμαϊκῶν λεγεῶνων τῆς φασιστικῆς Ἰταλίας, ὡς ἐπακολούθημα τοῦ ἀνιέρου ἐκείνου κατὰ τῆς «Ἑλλης» πραξικοπήματος; Ἡ μέθη τῆς δικτατορικῆς τυραννίδος, εἰς οὐδὲν λογιζομένη τὴν μελέτην καὶ τὰ διδάγματα τῆς ἱστορίας, ἠθέλησε νὰ ἀγνοήσῃ τὸ δαιμόνιον τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς καὶ τὴν κατ' ἐξοχὴν ἑλληνικὴν ἀρετὴν τῆς φιλοπατρίας, τοῦ πάθους πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τῆς εἰς τὸν Κύριον τῶν δυνάμεων ὀλοψύχου ἀφοσιώσεως. Ὁλόκληρος τῆς Ἑλλάδος ἡ ἱστορία, ἢ τε παλαιὰ καὶ ἢ νέα, ἐξυφάνθη ἀνὰ τοὺς αἰῶνας μὲ ἀρραγῆ καὶ μόνιμον στήμονα τὸ ὄχι καθ' οἷα σδήποτε πρὸς ὑποδούλωσιν ἀποπειρας, οὐδ' εἶναι τυχαῖον τὸ ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἐξέλεξε καὶ ἐνεκολλώθη τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα διὰ τὴν παγκόσμιον του ἐξόρμησιν. Ταύτης ἢ φορὰ ἐχώρει ἀπὸ ἐπιτυχίας εἰς θριάμβους διὰ τῆς ἐμμόνου καὶ νικηφόρου κατὰ τοῦ πολυμόρφου κακοῦ ἀντιστάσεως, διὰ τῆς ἀρνήσεως νὰ ὑποτάσσεται εἰς οἰονδήποτε διωγμὸν, διὰ τοῦ ὄχι κατὰ πάσης τοῦ ἀρχεκάκου ἐπιβουλῆς. Γεννηθεῖσα εἰς τὴν ἱστορίαν ὡς κοιτὶς τῶν ὑψίστων Ἀξιών ἢ Ἑλλάς, αὐτὴ ὑψοθεῖσα μεταξὺ τῶν ἔθνων ὡς ὑψίστη Ἀξία, ὡς ὑπάτην ἀποστολὴν τῆς ἔταξε τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἀργαλέον ἀγῶνα καθ' οἷα σδήποτε ὀθενδήποτε καὶ ὅσον δῆποτε ἰσχυρὰς τυραννίας, τὸ ἀδούλωτον δ'

ἀκριβῶς τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς εἶνε τὸ ἀποτελοῦν τὸ πάντων ἀνέκαθεν θαυμαζόμενον μεγαλεῖον τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Καὶ τώρα, ὅταν τῇ 28 Ὀκτωβρίου τοῦ 1940 εἰς τὴν ἰταμὴν πρόκλησιν μιᾶς πανισχύρου εἰς πλῆθος καὶ ὀπλισμὸν δυνάμεως ἢ εἰς ὑλικὴν ἰσχὺν ἀσημαντοτάτη Ἑλλάς ἀντέταξεν ἀρνήσιν, καὶ ἡ ἀρξαμένη μεταξὺ τοῦ Δαβὶδ καὶ τοῦ Γολιάθ μονομαχία ἀπέληξεν ἐν βραχεῖ εἰς ἐπαίσχυντον ἦτταν τοῦ πρώτου, καὶ δὴ καθ' ἣν ὥραν ἡ ἀνθρωπότης ἔχαινε κατεπτομένη πρὸ τῶν θριάμβων τοῦ πανισχύρου Ἰσραήλ, ὅλος ὁ κόσμος ἐκθαμβος πρὸ τοῦ ἑλληνικοῦ «θαύματος» ἐξήρθη εἰς ὕμνους ἀτελευτήτους εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀρετὴν. Δι' αὐτῆς οὐ μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν λαῶν τῆς ὑψηλοῦ ἢ ἐλευθερίας ἐσώθη, ἢ δ' ἐκ τῆς εἰς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ τὴν ἀντίληψιν τῆς Ὑπερμάχου Στρατηγοῦ ἀντλουμένη εὐψυχία ἐγένετο σύμβολον πανανθρώπινον τῆς αἰωνίας ὑπεροχῆς τοῦ ποιοῦ ἔναντι τοῦ ποσοῦ καὶ τοῦ ὄγκου. Ἡ ἀλήθεια αὕτη ἀπετέλεσεν ἀείποτε τῆς Ἑλλάδος τὸ κλίμα, ὑπὸ τὸ ὅποιον ἀειθαλεῖς ἀνθοῦν ἢ εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν πίστις, τῆς ἐλευθερίας ὁ ἔρωσ, τῆς ἀληθείας, τοῦ δικαίου, τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ ἢ ἀδιάπτωτος θεραπεία.

Τῶν ἀποτελουσῶν τὸ δοκίμιον τῆς ἑλληνικῆς πίστεως μεγαλουργιῶν τούτων τὸν πανηγυρισμὸν ὀφείλομεν πάντοτε νὰ τελῶμεν ἐν εὐγνώμονι πρὸς τὸν Δωροδοτὴν εὐχαριστίᾳ, διότι, ὡς εἶπεν ὁ Πίνδαρος, «θνάσκει σιγαθὲν μέγα ἔργον».

ΔΙΑ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΕΝ ΑΜΣΤΕΡΔΑΜ ΤΗΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ

Κοινὴ ἀρχὴ συνεννοήσεως ἢ χριστιανικὴ ἐλευθερία.

Τὸ προσεχὲς ἔτος κατ' Αὐγουστον πρόκειται νὰ συνέλθῃ ἐν Ἀμστερδαμ τῆς Ὀλλανδίας συνέδριον ὄλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν πλὴν τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐκεῖ θὰ ἐξετασθῶν αἱ μελέται, τὰς ὁποίας θὰ ἔχουν ὑποβάλλει αἱ ἐπὶ μέρους Ἐκκλησίαι καὶ ἄλλαι χριστιανικαὶ ὀργανώσεις ἐπάνω στὰ θέματα, προκαθορισθέντα ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ Ἐπιτροπῶν. Τὰ θέματα αὐτὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα: 1) Ἡ παγκόσμιος Ἐκκλησία ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ Θεοῦ, 2) Τὸ σχέδιον τοῦ Θεοῦ καὶ τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων, 3) Ἡ Ἐκκλησία καὶ αἱ ἀνωμαλῖαι ἐν τῇ Κοινωνίᾳ, 4) Ἡ Ἐκκλησία καὶ αἱ διεθνεῖς ὑποθέσεις. Μετὰ ἐξέτασιν καὶ ἐξονύχισιν τῶν θεμάτων θὰ ἐπιδιωχθῇ νὰ συμπέσουν ὅλοι οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ ὀρισμένων ἀπόψεων καὶ προτάσεων, ἐντεῦθεν δ' ὡς ἐξ ἑνὸς κοινῶν χριστιανικοῦ αἰσθήματος ἐκκινούντες θὰ υἱοθετήσουν ἀργότερον ἐνότητα ἐνεργείας ἐν

μέσω των χριστιανικών λαών. Ἡ σύμπτωσης γνωμῶν καὶ σκέψεων τόσων σοφῶν καὶ θεολόγων διακεκριμένων ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω θεμάτων καὶ τῆς ἀκολουθητέας γραμμῆς ὡς πρὸς τὴν κοινὴν δρᾶσιν πρὸς βεβαίωσιν τῆς καθόλου χριστιανικῆς ἀληθείας, εἶναι ἄρα γε ἀρκετὴ νὰ γεννήσῃ τὴν δύναμιν εἰς ἓνα ἀγῶνα, ὁ ὁποῖος θὰ ἀποβλέπῃ νὰ χύσῃ φῶς εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ κόσμου μὲ πρόθεσιν νὰ παραμερίσῃ καὶ νὰ καταρρίψῃ ψευδῆ συστήματα φιλοσοφικά, πολιτικά, οἰκονομικά, πού ταράττουν σχεδὸν ὅλον τὸν κόσμον, πού τὸν κρατοῦν ἀνήσυχον καὶ εἰς μεγάλῃν ἀγωνίαν περὶ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος τῶν λαῶν;

Εἶναι ἀληθές ὅτι οἱ χριστιανικοὶ λαοὶ ἀνέρχονται εἰς ἑκατοντάδας ἑκατομμυρίων, καὶ ἂν πράγματι ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἀνεξαρτήτως τῶν δογματικῶν τῶν διαφορῶν ἤτο δυνατόν νὰ κατανοήσουν τὴν χριστιανικὴν ἀλήθειαν καὶ πρὸ παντός νὰ τὴν βιώσουν, θὰ ἐγεννᾶτο μὴ παράταξις δυνάμεων ἐντὸς τῆς Ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἐκπολιτιστικὴν πορείαν τῶν λαῶν καὶ νὰ ἀποτελέσῃ τὸν βράχον, ἐπάνω στὸν ὁποῖον θὰ ἐθρυσματίζοντο αἱ πολιτικοοικονομικαὶ ὑλιστικαὶ κοσμοθεωρίαι πού υἱοθετήθησαν ἀπὸ ὠρισμένους λαοὺς, ἀπὸ διαφόρους πολιτικὰς καὶ οἰκονομικὰς ὀργανώσεις μὲ τὴν ἀξίωσιν ὅτι πρόκειται δι' αὐτῶν νὰ σωθῇ ὁ κόσμος καὶ νὰ ἀνέλθῃ ἡ ἀνθρωπότης εἰς ὑψηλότερας μορφὰς πολιτισμοῦ. Ἐν προκειμένῳ ἔπρεπε νὰ κατανοήσῃ καλῶς ὁ κόσμος ποῖα εἶναι ἡ ἀλήθεια εἰς τὴν ζωὴν, διότι μόνον ἡ ἀλήθεια λυτρῶναι καὶ γεννᾶ ἐνθουσιασμοὺς καὶ δικαιοῦναι τοὺς ἀγῶνας τῶν ἀτόμων καὶ τῶν λαῶν. Ἀλλὰ τοιαύτη ἀλήθεια εἶναι μόνον ἡ χριστιανικὴ ἀλήθεια.

Ἐν τούτοις ἡ διάνοσις τοῦ κόσμου ἀπὸ τῶν τελευταίων δεκαετιῶν τοῦ 18ου αἰῶνος μέχρι σήμερον ἔλαβε τοιαύτην διασκευὴν, ὥστε νὰ φαίνεται κυριαρχοῦσα ἐντὸς τῆς μόνον ἡ ἐπιστημονικὴ ἀντιμετώπισις παντός προβλήματος καὶ πάσης πραγματικότητος. Ἡ πρόοδος τῶν ἐπιστημῶν, ἡ αὐξήσις τῆς γνώσεως ἐγέννησαν μίαν ἀτμόσφαιραν ὀρθολογισμοῦ, τὴν ὁποῖαν ἀναπνέουν ὄχι μόνον οἱ ἐπιστήμονες, ἀλλὰ καὶ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τῶν μεσαίων τάξεων, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν καὶ αὐταὶ αἱ λαϊκαὶ τάξεις. Τὰ μυστήρια, ὡς ἀλήθειαι ἐξ ἀποκαλύψεως, βιοῦνται μᾶλλον κατὰ παράδοσιν καὶ ἐκ συνηθείας, ἡ κατανόησις περὶ αὐτῶν, βυθισμένη ἐντὸς τῆς ἀτμοσφαιρας τοῦ ὀρθολογισμοῦ, γίνεται μᾶλλον ἄτονος, μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις γενικωτέρων κινδύνων ἐκδηλώνονται ὡς δυνάμεις ψυχικαὶ πού συνταράττουν τὴν ὁμαδικὴν ζωὴν, διεγείρουν τοὺς λαοὺς εἰς ἀντίστασιν κατὰ πάσης διαλυτικῆς δυνάμεως, τοῦτο ὁμῶς θὰ συμβαίῃ μέχρις ὅτου δὲν ἔχει δηλητηριασθῇ ὅλη ἡ χώρα τοῦ ὑποσυνειδήτου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔχουν ἀποταμιευθῇ αἱ μυστηριώδεις ἀλήθειαι ὡς

ἱερὰ προγονικὴ παράδοσις.

Βεβαίως ἐπιβάλλεται νὰ ἀναληφθῇ μὴ προσπάθεια ἀπὸ τὰς ἡγέτιδας τάξεις τῶν λαῶν πρὸς ἀποσαφήνισιν τῶν συγκεχυμένων ἰδεῶν καὶ σφαιερῶν κατευθύνσεων πού τείνουν νὰ λάβουν καὶ αὐταὶ αἱ ἴδιαι καὶ πρὸ παντός ἡ Νεότης ὅλου τοῦ κόσμου. Ἐχει θαμβῶσαι ἡ τεχνικὴ πρόοδος, ἡ μηχανικὴ ἔρευνα τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς, πολλοὺς ἐκ τῶν πνευματικῶν ἢ πολιτικῶν ἡγετῶν τῶν λαῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀναμένουν οὗτοι ἀπὸ τοιαύτας μεθόδους ἔρευνῆς τὴν λύσιν ὅλων τῶν προβλημάτων πού συνέχουν τὴν ψυχὴν τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἐπιστημονικὴ γνῶσις καὶ ἡ κατ'ἀστρωσις σχεδίων μιᾶς ἐνεργείας, ἐνῶ εἶναι συντελεστικαὶ πρὸς εὐστοχον δρᾶσιν, δὲν παύουν νὰ εἶναι μόνον μέσα πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν. Οἱ σκοποὶ δὲν τίθενται ποτέ ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴν γνῶσιν. Ἡ ἐπιστήμη εἶναι βωβὴ ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ζωῆς καὶ τῆς Ἱστορίας. Οἱ σκοποὶ τίθενται ἀπὸ τὴν ἐλευθέραν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου καὶ εἶναι οἱ δραματισμοὶ του, τὰ ἰδανικά του, συνδέονται μὲ τὴν πίστιν του καὶ ἀποβλέπουν εἰς τὴν στερέωσιν τῆς ἀξίας του, τῆς ἐλευθερίας του, τῆς ἀξιοπρέπειας του. Ἡ ἐλευθερία του εἶναι ἡ δημιουργὸς δυνάμις του, πηγὴ ἐμπνεύσεων καὶ αἰώνιων ἀναζητήσεων τελειότερων μορφῶν πολιτισμοῦ, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐξευγενίζεται ὁ ἄνθρωπος, λυτροῦται καὶ ἀναδεικνύεται ὡς ὑπερτάτη ἀξία εἰς τὸν κόσμον. Αἱ δικαιοσύνη καὶ αἱ ἀγάπαι καὶ αἱ καλλιτεχνικαὶ δημιουργίαι εἶναι ἀνθήσεις τῆς ἐλευθερίας. Ἡ πορεία τῆς Ἱστορίας ἐντὸς αὐτῶν πραγματοποιεῖ τὰ σχέδια τῆς θεᾶς δημιουργίας. Δὲν εἶναι ἡ γνῶσις ἡ πρώτη ἀξία, ἡ ὁποία μάλιστα πολλάκις γίνεται φυσίωσις καὶ ἐγκλείει ὀλέθρους. Οἱ πρωτόπλαστοι παρεπλανήθησαν ὑπὸ τοῦ Διαβόλου καὶ ἐπίστευσαν ὅτι ἡ ἀποστασία τῶν ἀπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ ἀνυπακοή τῶν εἰς τὴν θεῖαν βουλήν, ἡ γεῦσις ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ δένδρου τῆς γνώσεως θὰ τοὺς ὠδήγῃ εἰς τὴν διάγνωσιν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ πονηροῦ, θὰ τοὺς καθίστα θεοὺς· ἀλλὰ ἡ γνῶσις αὐτὴ, ἡ χωρισθεῖσα ἀπὸ τὴν πίστιν εἰς τὸν Θεόν, τοὺς ἀπεγύμνωσεν, ἀπέφερεν ὡς καρπὸν πικρίας, ὀδύνας, καὶ τὸν θάνατον αὐτόν. Ἡ ἐπιστημονικὴ γνῶσις ὀγκώθεισα εἰς βάρος τῆς πίστεως ἐξέτρεψε τὴν Ἱστορίαν ἀπὸ τὴν ἐκπολιτιστικὴν τῆς πορείαν, ἐξουθένωσε τὸν ἄνθρωπον, ἀνέτρεψε τοὺς ὄρους τῆς χαρᾶς καὶ τῆς εἰρήνης εἰς τὸν κόσμον, καὶ ἐπεκρέμασεν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν τῶν λαῶν τὰ ὀλεθριώτερα καὶ φονικώτερα μέσα πού ἐγνώρισεν ποτέ ἡ Οἰκουμένη.

Ἡ διὰ τῆς ἐπιστήμης ἀναζήτησις τῆς αὐθεντικῆς ἀληθείας εἶναι μέθοδος πεπλανημένη. Δὲν ὑποτιμᾶται ἡ ἐπιστήμη καὶ τὸ ἔργον της, ἀλλ' ὀφείλει νὰ δεικνύεται αὐτὴ εὐλαβῆς πρὸ τῆς αὐθεντικῆς ἀληθείας, ἡ ὁποία παραμένει εἰς τὴν χώραν του μυστηρίου. Αἱ ἐπιστημονικαὶ ἀλή-

θεια είναι εξακριβώσεις ομοιομόρφων επαναλήψεων μηχανικών κινήσεων της φύσεως και της ζωής, τὸ βάθος τῶν πραγμάτων είναι ἐκτὸς τῶν δυνατοτήτων τῆς ἐπιστήμης.

Ἡ αὐθεντικὴ ἀλήθεια, ποῦ ἀποτελεῖ τὸ βάθος τοῦ κόσμου, εἶναι τὸ πνεῦμα. Τὸ πνεῦμα εἶναι ὁ Θεός, ἡ αὐθεντικὴ πραγματικότητα. Ἡ ἐγγεληνὴ φιλοσοφία διεκήρυξε τὴν μεγάλην αὐτὴν ἀρχήν. Ἄλλο ζήτημα ἐάν τὸ πνεῦμα τοῦ Ἐγγέλου εἶναι ἀπρόσωπον καὶ δρᾷ ἐντὸς τοῦ κόσμου διαλεκτικῶς καὶ κατὰ τρόπον ἀνεπίγνωστον καὶ τυφλόν. Τὸ πνεῦμα δίδει νόημα εἰς τὴν Δημιουργίαν καὶ τὴν ζωὴν, ἐφ' ὅσον εἶναι προσωπικόν καὶ ἐνσυνείδητον. Ὁ Θεὸς εἶναι προσωπικός, κατὰ τὴν χριστιανικὴν ἀντίληψιν εἶναι Τριαδικός, πλήρης ἀγάπης, ποῦ ἐκχέεται διὰ τῶν θείων προσώπων ὡς δημιουργία καὶ ἐνσκοπος ἐνέργεια ἐντὸς τοῦ κόσμου καὶ τῆς Ἱστορίας. Ἡ κορυφώσις τῆς Δημιουργίας εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὡς ἐλευθερία, ὡς προσωπικότης, ὡς εἰκὼν Θεοῦ. Τὸ μεγαλεῖον τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως εἶναι ἡ ἐλευθερία τῆς. Αὐτὴ, ὅπως καὶ ὁ Θεός, εἶναι αὐθεντικαὶ ἀλήθεια. Ἡ προσωπικότης τοῦ ἀνθρώπου ποῦ εἶναι ἡ ἀνάγλυφος εἰκὼν τοῦ Θεοῦ εἶναι θρησκευτικὴ ἀλήθεια. Εἶναι κεκλημένη νὰ συμπράξῃ εἰς τὸ σχέδιον τοῦ θείου Δημιουργοῦ καὶ νὰ ἀγωνισθῇ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς θείας βασιλείας ἐντὸς τοῦ κόσμου. Ἡ θεία βασιλεία, ἡ ὁποία εἶναι ὁ βαθύτερος σκοπὸς τῆς Ἱστορίας, πραγματοποιεῖται ἐκάστοτε ὡς πληρεστέρα δικαιοσύνη, ὡς περισσοτέρα ἀγάπη, ἐντὸς τῶν ὁποίων σώζονται οἱ λαοὶ καὶ ἱκανοποιεῖται ἡ ἀνθρωπίνη ἀξιοπρέπεια. Τὸ πλήρωμα τῆς θείας βασιλείας εἶναι ἡ πλήρης δικαίωσις τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἡ κατάργησις τοῦ κακοῦ, ἡ ἀνακαίνισις τοῦ κόσμου καὶ ὁ θρίαμβος τῆς ὀλοκληρώσεως τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης εἰς τὸν κόσμον. Αὐταὶ εἶναι θεμελιώδεις θρησκευτικαὶ ἀλήθειαι. Ἐάν πρόκειται νὰ προαχθῇ ἡ χριστιανικὴ ἰδέα εἰς τὸν κόσμον, δὲν θὰ προέλθῃ τοῦτο ἀπὸ συζητήσεις περὶ τὰ δόγματα καὶ περὶ θέματα ἀπλῆς κοινωνικῆς σημασίας. Δὲν εὐρίσκεται ἐδῶ ἡ ἐνότης τῆς παγκοσμίου χριστιανικῆς συνειδήσεως. Τὰ δόγματα δὲν εἶναι διανοήματα προσωρισμένα νὰ ἱκανοποιήσουν τὸ ἐνστικτον τῆς φιλομαθείας τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ γεγονότα ποῦ λαμβάνουν χώραν ἐντὸς τοῦ πνεύματος καὶ εἶναι ἀποκαλύψεις τοῦ πνεύματος. Ἐάν ἡ θεολογικὴ ἐπιστήμη τὰ ἀντιμετωπίζει μόνον ὡς διανοήματα γνωσεολογικοῦ χαρακτήρος, εἴμπορεῖ νὰ ἀυξάνῃ τὴν σοφίαν τῶν σπουδαστῶν, ἀλλὰ ἡ ἀποψις αὐτὴ δὲν θερμαίνει τὴν πίστιν των, δὲν προσανατολίζει ζωηρῶς τὰς ψυχὰς των εἰς τὰς αὐθεντικὰς ἀληθείας ὡς ἐστίας φωτὸς καὶ δυνάμεως, ὡς εἶναι τὸ πρόσωπον τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου ποῦ συμπράττουν εἰς τὴν ἀναδημιουργίαν τοῦ κόσμου, εἰς τὴν ἀναστήλωσιν τῆς βασιλείας τῆς ἀγάπης καὶ τῆς δικαιοσύνης ποῦ εἶναι ὁ μέγας σκοπὸς τῆς Ἱστο-

ρίας. Τὰ δόγματα, ἀλήθειαι ἐξ ἀποκαλύψεως, ὡς ἐπιστεῦθησαν παρὰ τῶν λαῶν κατὰ τὴν διατύπωσιν των προσέλαβον στοιχεῖα ἐκ τῆς διανοήσεως τῶν τελευταίων, ἐκ τῆς ἱστορικῆς των συνειδήσεως, εἰς τρόπον ὥστε ἐπεξεργάσθησαν μετὴν πάροδον τῶν αἰῶνων τὰς ψυχὰς των, ἀπέβησαν τὸ βάθος των, ἡ ὑποσυνείδητος ζωὴ των, ἐχρησίμευσαν ὡς στοιχεῖα οργανώσεως τῆς θείας των λατρείας. Τὰ δόγματα ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως ἔγιναν σύμβολα ὄχι μόνον μυστικῶν γεγονότων τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ τῆς διανοήσεως, τῆς ἱερᾶς ψυχολογίας ἐνός ἐκάστου τῶν χριστιανικῶν λαῶν. Διὰ τοῦτο οὐδέποτε ἴσως εἴμπορεῖ νὰ γίνῃ προσέγγισις, πολλῶ δὲ ὀλιγώτερον ἔνωσις τῶν διαφόρων χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῶν δογματικῶν ἀληθειῶν. Εἶναι ματαία πᾶσα ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κεφαλαίου συζήτησις, διότι καθὲ ἀπόπειρα τροποποιήσεως ἢ ἀρνήσεως δόγματός τινος οἰωνδήποτε Ἐκκλησιῶν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς προσεγγίσεως ἢ ἐνώσεως των εἰς μίαν Ἐκκλησίαν, θὰ προσκρούῃ πρὸς τὴν φωνὴν τῆς Ἱστορίας τῶν Ἐκκλησιῶν, πρὸς τὴν φωνὴν τῶν νεκρῶν των, τῶν Ἁγίων των, τῶν μεγάλων πατέρων των, τῶν Μαρτύρων των, ποῦ εἶναι οἱ οἰκοδόμοι των, οἱ ὑπέρμαχοί των. Μόνον ἀπὸ τῆς βιώσεως τῶν δογματικῶν ἀληθειῶν θὰ εἶναι δυνατόν νὰ μεταβληθῇ ἡ ζωὴ τῶν χριστιανικῶν λαῶν εἰς φῶς ἀγάπης καὶ καλωσύνης, καὶ ἐδῶ δημιουργεῖται ἡ βᾶσις εὐκόλου ἀμοιβαίας κατανοήσεως. Οὔτε αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Ἀρχηγῶν τῶν Ἐκκλησιῶν, οὔτε αἱ ἀποφάσεις των εἰς ζητήματα πίστεως, ποῦ θὰ ἐλαμβάνοντο μάλιστα ἐκ λόγων ξένων πρὸς τὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν, δύνανται νὰ ἔχουν κῆρος καὶ πρακτικὴν ἀξίαν ὡς πρὸς τὴν προσέγγισιν ἢ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἡ ἔνωσις τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς μίαν Οἰκουμένην Ἐκκλησίαν δὲν πρόκειται νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς τῶν πολιτευμάτων ἢ διοικητικῶν συστημάτων τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπως φρονεῖ τοῦτο ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία, ἀλλὰ θὰ ἐνεργηθῇ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Ἁγίου, τὸ ὁποῖον θὰ καθαρῶς τὰς χριστιανικὰς συνειδήσεις, θὰ τὰς μεταβάλλῃ μετὴν σύμπραξιν τῆς ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας εἰς καλωσύνην, εἰς ἀγάπην, εἰς δικαιοσύνην, εἰς καθολικὴν ψυχολογικὴν ἐνότητα συνειδήσεως.

Ἐπὶ τοῦ παρόντος τοῦτο παραμένει ὡς κοινὴ ἀρχὴ συνεννοήσεως, ἡ χριστιανικὴ Ἐλευθερία. Ἡ ἐλευθερία ὡς προσωπικότης τοῦ ἀνθρώπου, ὡς εἰκὼν Θεοῦ, εἶναι μία μυστικὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια. Ἡ ἐλευθερία αὐτὴ δὲν συμπίπτει πρὸς τὴν πολιτικὴν ἢ νομικὴν ἐλευθερίαν, ἢ πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ὅπως τὴν ἐννοοῦν αἱ διάφοροι φιλοσοφικαὶ σχολαὶ τῆς ἰδεοκρατίας, τῆς πνευματοκρατίας, τοῦ ματεριαλισμοῦ. Τὰ ὑλιστικὰ φιλοσοφικὰ συστήματα τὴν ἀρνοῦνται ἀπολύτως. Τὸ πᾶν κατ' αὐτὰ εἶναι ὕλη δρῶσα διαλεκτικῶς ἐντὸς τοῦ κόσμου, συνθέτουσα τυχαίως καὶ κατὰ νόμους μοιραίους τὴν ζωὴν, τὰ δημιουρ-

γήματα, τὸν ἄνθρωπον αὐτόν. Τὸ πνεῦμα, ἡ συνείδησις, ἡ ἐλευθερία, ἡ προσωπικότης τοῦ ἀνθρώπου εἶναι ψευδαισθήσεις (illusions). Ἄλλα καὶ κατὰ τὰ ἄλλα πνευματικώτερα συστήματα ἡ ζωὴ καὶ ὁ κόσμος ἐξετάζονται μονόπλευρα, παραθεωρεῖται τὸ συγκεκριμένον, τὸ ἀντικειμενικῶς ἀνθυφεστῶς καὶ ἐκλαμβάνονται τὰ πάντα εἰς τὴν ἀφηρημένην τῶν μορφῶν, εἰς τὴν ὑποκειμενικὴν τῶν ἄποψιν ὡς ἰδέαι ἢ ὡς παραστάσεις τοῦ πνεύματος.

Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία θεωρεῖ τὸν κόσμον εἰς τὴν συγκεκριμένην του μορφήν ὡς δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, τὸν δὲ ἄνθρωπον ὡς συγκείμενον ἐκ σώματος καὶ ψυχῆς, ὡς εἰκόνα Θεοῦ, ὡς ὑψίστην ἀξίαν εἰς τὸν κόσμον. Ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἶναι τὸ θεανδρικὸν πρόσωπον, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ ο ἄνθρωπος ἀνευρίσκει τὸ πλήρωμα τῆς ὑπάρξεώς του. Ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἡ σταυρωθεῖσα θεῖα ἀγάπη ὑπὲρ τοῦ κόσμου, εἶναι καὶ νίκη τῆς ζωῆς, εἶναι καὶ ἀνάστασις. Οἱ ὀπαδοὶ του ὀφείλου νὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ζωὴν ὡς χρέος, ὡς μόχθον, ὡς σταυρὸν, ὡς ἐκουσίαν θυσίαν χάριν τῶν ἄλλων. Ὁ συγδυασμὸς τῶν, ἡ συνένωσις τῶν πρὸς Αὐτόν, βεβαιώνει τὸ βάθος τῆς ἐλευθερίας τῶν πού εἶναι ἐκούσιος θυσία χάριν τῶν πολλῶν καὶ συνειδητοποιεῖ τὴν ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ἡ ὁποία διὰ τοῦ Χριστοῦ, τοῦ δευτέρου προσώπου τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἀνευρίσκει τὰς ρίζας τῆς ἐντὸς τοῦ Θεοῦ. Ἡ πίστις εἰς τὸν Χριστὸν γεννᾷ τὴν νίκην κατὰ τοῦ κόσμου, εὐνοεῖ καὶ φωτίζει τὰς εὐγενεῖς συλλήψεις τῆς ἐλευθερίας τῶν, δικαιώνει τὰς ἐλπίδας τῶν ἀγωνιζομένων διὰ τὴν ἀνύψωσιν καὶ ἀναστήλωσιν πληρεστέρων μορφῶν δικαιοσύνης ἐντὸς τῆς Ἱστορίας.

Ἴδου ποῖον νόημα ἔχει ἡ ἐλευθερία τῶν χριστιανῶν εἰς τὴν ζωὴν. Εἰς αὐτὸ δὲν διαφωνοῦν αἱ Ἐκκλησίαι καὶ κάθε χριστιανικὴ ὁργάνωσις. Ἐὰν πρόκειται νὰ γεννηθῇ μία δύναμις χριστιανικὴ ὄχι μόνον ὡς ἀντίστασις κατὰ πάσης κακοποιῶ δυνάμεως πού φθείρει καὶ ἐκμηδενίζει τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ὡς εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀέναντος δημιουργία, ὡς ἀνθησις ἀνωτέρας πνοῆς, ὡς μορφή πολιτισμοῦ, ἐντὸς τῆς ὁποίας βεβαιώνεται ἡ ἀνθρωπίνη ἀξία καὶ αὐξάνει ἡ ἀλληλεγγύη καὶ ἀμοιβαία κατανόησις τῶν λαῶν, ὀφείλου αἱ Ἐκκλησίαι καὶ κάθε χριστιανικὴ ὁργάνωσις νὰ ὁργανώσουν τοὺς νέους τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος ὅλου τοῦ κόσμου εἰς ομάδας, εἰς φάλαγγας εἰς μίαν στρατιάν εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ ἱεροῦ ἀγῶνος μετὰ τὸ σύνθημα τὴν ἐλευθερίαν ὅπως τὴν διδάσκει ὁ Χριστιανισμὸς. Ἡ ἐλευθερία, κατ' αὐτόν, ὅπως ἐλέγθη πολλάκις, ἐκφράζει τὴν προσωπικότητα τοῦ ἀνθρώπου, αὐτὴ διεξάγει, ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ Χριστοῦ, τοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τοῦ δικαίου, αὐτὴ πιστεῦει εἰς τὴν ὑπεροχὴν τοῦ πνεύματος ὑπὲρ τὸν ἱστορικὸν ματεριαλισμὸν κατὰ τὴν ἐκπολιτιστικὴν πορείαν τῆς Ἱστορίας. Αὐτὴ ἀγω-

νίζεται κατὰ τῶν σκοτεινῶν δυνάμεων πού ὑπονομεύουν τὸ πνεῦμα καὶ ὑποσκάπτουν τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ ἠθικόν του μεγαλεῖον, πού τὸν θεωροῦν ἀπλοῦν μόριον τῆς φύσεως, ἀπλοῦν βιολογικὸν συγκρότημα ὁστέων καὶ σαρκῶν. Αὐτὴ ἐναρμονιζομένη μετὰ τὴν θεῖαν χάριν γίνεται φῶς καὶ δυνάμις δημιουργικὴ καὶ μεταβάλλει τὴν ζωὴν εἰς ἀγάπην καὶ δικαιοσύνην καὶ δίδει χαροποιὸν ρυθμὸν εἰς τὴν ζωὴν πού εἶναι τὸ προεικόνισμα τῆς ὀλοκληρωτικῆς χαρᾶς τοῦ θριάμβου τῆς θείας βασιλείας.

Ἐπάνω εἰς αὐτὰς τὰς σκέψεις ὡς βάσεις καὶ ὡς σκοποὺς θὰ ἠδύνατο νὰ ὁργανωθῇ ἡ Νεότης ὅλου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, καὶ μάλιστα τοῦτο θὰ ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀφ' ὅτου ἤρχισαν νὰ συνέρχωνται κορυφαῖοι τῶν διαφόρων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν εἰς διεθνή Συνέδρια, νὰ ἐτίθετο ὑπὸ ἡγέτας ἐμπνευσμένους, πιστεύοντας βαθέως εἰς τὸ θεῖον ἔργον τῆς ὁργανώσεως. Ἡ ὑπηρεσία, ἡ ὁποία θὰ προσέφεροτο εἰς τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ τοιαύτην παγκόσμιον ὁργάνωσιν, θὰ ἦτο μεγαλειώδης, ἐξόχως δημιουργικὴ, θὰ ἦτο ἡ ῥαιότερα προσφορά τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν εἰς τὸν κόσμον. Ἐπάνω σ' αὐτὴν τὴν θετικὴν ἐργασίαν καὶ μόνον, θὰ ἐνεβλέπετο ἔμπρακτος ὁ χαρακτήρ τοῦ Οἰκουμενικοῦ πνεύματος τοῦ Χριστιανισμοῦ.

† Ὁ Σάμου ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΙ

Καίτοι εἶχε σημειωθῆ ὅτι τὸ περὶ Πρωτοπρεσβυτέρων ζήτημα θεωρεῖται λήξαν, ἐν τούτοις, ὀρθὸν εἶναι νὰ κλεισθῇ τὴν συζήτησιν τὸ ἐν τῷ μεταξύ διαβιβασθὲν πρὸς τὴν «Ἐκκλησίαν» ἄρθρον τοῦτο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος.

Εἰς τὴν μακρὰν μελέτην, ἣν ἐδημοσίευσεν εἰς προηγούμενα φύλλα τῆς «Ἐκκλησίας» ὁ φίλος πρεσβύτερος κ. Ἰω. Ράμφος καὶ ἦς τὴν ἀκρίβειαν δὲν δύναμαι ἐγὼ νὰ ἐλέγξω γράφων ἐκ Καρδίτσης, οὐδὲν προσέθεσε διὰ τῆς ἐπανόδου τοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος. Καὶ ἀφοῦ ἐγὼ στερούμενος τῶν μέσων οὐδὲν δύναμαι νὰ ἐλέγξω ἐξ ὄσων ἔγραψεν ὁ κ. Ράμφος, πρέπει ἐκεῖνος νὰ ἐλέγξῃ καὶ νὰ κλονίσῃ τὰ ἰδικὰ μου ἐπιχειρήματα εὐρισκόμενος ἐν μέσῳ Ἀθηνῶν διὰ νὰ μὴ φαινόμεθα ὅτι θριαμβολογοῦμεν ἐκ τοῦ ἀσφαλούς. Ἐπρεπε μάλιστα ὁ κ. Ράμφος ἐκείνους οἱ ὁποῖοι τοῦ ἔγραψαν νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ νὰ προτρέψῃ νὰ τοῦ δώσουν ἐπιχειρήματα διὰ νὰ ἀνατρέψῃ τὰς ἰδικὰς μου βάσεις. Οὐδὲν ὁμῶς ἐκ τῶν ἐπιχειρημάτων μου ἐκλονίσθη μὴδὲ κἂν ἐξητάσθη. Ὁ κ. Ράμφος παρατρέχει τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἀπὸ 2 Σεπτεμβρίου τοῦ 1880, ἣτις διὰ μεγάλης βοῆς καθορίζει ποῖα εἶναι ἡ σημερινὴ τάξις τῆς Ἐκκλησίας καὶ λέγει, «Τὸ ἀξίωμα τοῦ Οἰκονόμου εἶναι ἀνώτερον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου ἐπομένως ἐκεῖνος προηγείται τοῦτο»,

ἐν πάσῃ Ἱεροτελεστία»¹. Δὲν ἔχω λοιπὸν ἀνάγκη νὰ ἀνατρέξω εἰς τοὺς παρελθόντας αἰῶνας ἵνα ἴδω τὸ ἀνύπαρκτον ἀξίωμα τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου. Ἐχὼ ἐνώπιόν μου τὴν ἀπόφασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἣτις καθορίζει ποία εἶναι ἡ τάξις τῆς Ἐκκλησίας· ὁ Οἰκονόμος εἶναι ἀνώτερος τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου. Ὁμοίως ὁ κ. Ράμφος παρατρέχει τὴν γνώμην τοῦ κορυφαίου Ἑλληνοσυντακτοῦ μακαρίτου Εὐταξίου ποῖαν γνώμην ἔχει περὶ Πρωτοπαπᾶ. Παρατρέχει τὸ ἐν χρήσει Μέγα Εὐχολόγιον τῆς Ἐκκλησίας, οὐδαμοῦ ἀναφέρον ὀφφίκιον Πρωτοπρεσβυτέρου, παρατρέχει τὸν Σ' Νόμιον τοῦ 1852, ὅστις καθορίζει τὰ ἀνώτερα ὀφφίκια ἐξ ὧν κατηρτίσθησαν τὰ ἐπισκοπικὰ Δικαστήρια, παρατρέχει τὰ δύο ἀρχαῖα χειρόγραφα περὶ ὀφφικίων τὸ ὑπὸ τῶν σοφῶν καθηγητῶν Γ. Ράλλη καὶ Μ. Ποτλῆ ἐκδοθέν (τ. 5ος σελ. 534) ὡς καὶ τὸ ἐν τῇ Πατριαρχικῇ βιβλιοθήκῃ Ἀλεξανδρείας εὐρισκόμενον². Ὅλα αὐτὰ οὐδόλως τὰ δικαιολογεῖ ὁ κ. Ράμφος οὔτε αὐτὸς οὔτε ἐκεῖνοι οἱ ὅποιοι τοῦ ἔγραψαν προτρέποντες νὰ μὴ ἀπαντήσῃ. Ἐν ᾧ ὀμιλεῖ ὁ κ. Ράμφος ἀορίστως περὶ Κανονολόγων περὶ Ἀκαδημιῶν περὶ πράξεως τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ τὴν πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας τὴν ἔχει ἐνώπιόν του. Εἶναι ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ Πατριαρχείου, εἶναι ἡ πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἣτις μέχρι τῶν ἡμερῶν τοῦ Μητροπολίτου Θεοκλήτου δὲν εἶχε οὔτε Πρωτοπρεσβυτέρους οὔτε Σταυροφόρους, εἶχε μόνον Οἰκονόμους. Ἐνας καλῆς πίστεως συζητητὴς δὲν δύναται νὰ παρατρέξῃ ὅλας αὐτὰς τὰς πηγὰς καὶ νὰ ὀμιλῇ δι' ἀοριστολογιῶν.

Ἐὰν ὅμως δὲν εἶμαι εἰς θέσιν νὰ ἐλέγξω τὰ προηγούμενα ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Ράμφου, ἐλέγξω τὰ νέα αὐτοῦ ἐπιχειρήματα τὰ ὅποια ἀποδεικνύω ἀσύστατα. Καὶ πρῶτον τὰ ἔσα γράφει ὁ Ζάρας Νικόδημος Μίλας οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχουν σοβαρότητα, διότι οὐδαμοῦ τὰ στηρίζει, εἶναι δὲ γνωστὸς ὁ Συγγραφεὺς διὰ τὴν ἀστάθμητον γνώμην του. Εἰς τὸ Ἐκκλησιολογικὸν γράφει πολλὰ κατὰ τοῦ γάμου τῶν κληρικῶν, διὰ νὰ γράψῃ τὰ ἀντίθετα μετὰ ἕνα ἔτος, παραπεισθεὶς ὡς ἐλέγετο ὑπὸ τῶν ἐν χρεῖαι Σέρβων πρεσβυτέρων. Ὡς ἐφημέριος ἐν Τεργέστη ὑπηρετήσα εἰς τὴν Ἐπισκοπικὴν δικαιοδοσίαν του καὶ πολλὰ ἐλέγοντο διὰ τὸ ἀστάθμητον τοῦ χαρακτήρος του. Μετὰ τὴν γνώμην τοῦ Μίλας οἱ Σέρβοι πρεσβύτεροι πρὸς κοινὸν σκάνδαλον προέβησαν εἰς γάμον. Τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου ὑπερ συνέγραψεν ἐκλόνισα τὸ κύρος ἐγὼ ἐλέγξας μόνον τὸ 1)3 τῆς πολυσελίδου συγγραφῆς καὶ εὐρῶν ἄνω τῶν τριάκοντα ἐσφαλμένων παραπομπῶν, ἐφ' ὧν ὅμως ἐστήριξε τὰ ἐπιχειρήματά του³. Ἐκ τούτου ὁ Καθηγητὴς

κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος πρὸ ἐτῶν δημοσιογραφῶν μετὰ τὸν μακαρίτην Μεσοηναῖον Μελέτιον περὶ τῆς ποινῆς τῆς ἐκπτώσεως, ἠθέλησε νὰ ἀρυσθῇ ἐπιχειρήματα καὶ παρητήθη τούτων ὅταν ἐκ τοῦ ἐμοῦ ἐλέγχου ἀντελήφθη τὸ σφαλερὸν τῶν παραπομπῶν εἰς Ἱεροῦς ἀνυπάρχτους Κανόνας. Ἄλλως τὸ ἀμάρτυρον τοῦ Μίλας φαίνεται ἐξ ὧν γράφει περὶ Πρωτοπαπᾶδων «ὁ Πρωτοπαπᾶς ὅστις κατὰ τὴν χρεῖαν τῆς Ἐπισκοπῆς ἦν ἐπιτετραμμένος πάσας τὰς ὑποθέσεις ἀντὶ τοῦ Ἐπισκόπου». Ἐνῶ τὸ Μέγα Εὐχολόγιον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ταῦτα γράφει περὶ τοῦ Οἰκονόμου «ὕποκρατῶν καὶ τὴν Ἐπισκοπὴν μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ Ἀρχιερέως μέχρι ἐλεύσεως τοῦ ἐρχομένου»¹. Χρῦσανθος ὁ Ἱεροσολύμων εἰς τὸ περὶ ὀφφικίων ἔργον του «ἀριθμεῖται ὁ Πρωτοπαπᾶς εἰς τὴν τρίτην πεντάδα, ὅμως ὡς φαίνεται μετὰ ταῦτα νὰ προεβιάσθη πολλὰ ἀνώτερα τὸ ὀφφίκιον αὐτοῦ... Λοιπὸν οὗτος ἴσταται ἐπάνω τῶν ὀφφικίων τοῦ ἐϋνύμου Χοροῦ... καὶ ἐν τῇ Θείᾳ Λειτουργίᾳ μεταδίδωσι τῷ Ἀρχιερεὶ τὴν Ἁγίαν Μετάληψιν (τὸ ὅποιον τοῦτο ἦ εἶναι τελειῶς ψεῦδος). Συνεπῶς ὁ Χρῦσανθος οὐδὲν μαρτυρεῖ περὶ Πρωτοπρεσβυτέρων «προεβιάσθη λέγει ὁ Πρωτοπαπᾶς ὡς φαίνεται» ὡς φασὶν δηλαδὴ καὶ ὅτι μεταδίδει εἰς ἄλλους ἱερεῖς «ἢ εἶναι τελειῶς ψεῦδος». Τὸ νὰ παρατρέχωμεν ὅμως τὰς συγχρόνους πηγὰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, καὶ νὰ ἀναζητῶμεν ἐπιχειρήματα ἀπὸ ἀνεξελέγκτους πηγὰς ἔνθα συμπίπτουν οἱ Πρωτοπρεσβύτεροι μετὰ τοὺς χοροεπισκόπους καὶ περιοδευτὰς δὲν νομίζω ὅτι ἀποδεικνύομεν οὕτω τὸ θέμα μας.

Καὶ ὁ γνωστὸς Κανονολόγος Πατριάρχης Ἀντιοχείας Θεόδωρος ὁ Βαλσαμῶν γράφει «Ἐκτοτε γοῦν καὶ μέχρι τοῦ νῦν παρὰ πέντε προκαθημένων τῶν Ἐξωκατακοίλων ἀρχόντων φημί ὡς ὑπὸ πέντε αἰσθήσεων ταυτὶ διεξάγονται ἡγῶν τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου, τοῦ Μεγάλου Σακελλαρίου, τοῦ Μεγάλου Σκευοφύλακος τοῦ Χαρτοφύλακος καὶ τοῦ Σακελλίου»². Οὐδὲν ἀναφέρουν περὶ Πρωτοπρεσβυτέρων ἢ Πρωτοπαπᾶδων. Ἐχομεν καὶ ἄλλην μαρτυρίαν περὶ τοῦ ὀφφικίου τοῦ Οἰκονόμου, Σακελλαρίου, Σκευοφύλακος, Σακελλίωνος, Χαρτοφύλακος καὶ Πρωτεκδίκου, οἵτινες ἐλέγοντο κληρικοὶ τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας οἱ καὶ Ἐξωκατάκοιλοι λεγόμενοι³, οἵτινες μετεῖχον οὐ μόνον τῆς ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀλλὰ καὶ ὅλης τῆς ἀστικῆς καὶ Ἐ-

φῆς καὶ Μεταφράσεως τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου Μίλας σελ. 100 Ἀθήνα 1907.

1. Ἴδε Εὐχολόγιον τὸ Μέγα ἐν Βενετίᾳ 1898 σελ. 686).

2. Ἴδε Σύνταγμα Ράλλη καὶ Ποτλῆ τ. 4ος Ἀθήνα 1852 σελ. 534.

3. Πρβλ. Ἀρχιμ. Χρυσσοτόμου Δημητρίου νῦν Μητροπολίτου Ζακύνθου Οἱ Ἐξωκατάκοιλοι.

1. Ἴδε Μ. Θεοτοκᾶ Νομολογία Οἴκου. Πατρ. Κωνσταντινουπόλεως 1897 σελ. 448.

2. Ἴδε κατάλογον Θ. Μοσχονᾶ τόμ. Α' σελ. 32.

3. Ἴδε Ἱεζεκιὴλ Βελανιδιώτου Ἐλεγχος τῆς Συγγρα-

θνικῆς ἡμῶν ζωῆς¹, ἡ παρουσία αὐτῶν εἰς Πατριαρχικὰς Συνόδους ἦτο ἀπαράιτητος². Οὐδαμοῦ μεταξύ τῶν Κληρικῶν τούτων Ἀρχόντων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας τῶν Ἐξωκατακόλων γίνεται μνεῖα τῶν Πρωτοπρεσβυτέρων ἢ Πρωτοπαπάδων. Ἐκ τούτων τῶν Ἐξωκατακόλων Κληρικῶν Ἀρχόντων καὶ ὁ συντάκτης τοῦ Σ' νόμου ἔλαβε τὰ ἀνώτερα ὀφίκια Οἰκονόμου, Σάκελλαρίου, Χαρτοφύλακος καὶ Πρωτεκδίκου καὶ ἀναπληρωτικά μέλη τοὺς Σκευοφύλακα καὶ Σακελλίωνα πρὸς κἀτάρτισιν τῶν Ἐπισκοπικῶν δικαστηρίων³. «Πολλὰ τῶν ὑποθέσεων τῶν μοναστηριακῶν ἐδικάζοντο εἰς τὸ Πατριαρχικὸν δικαστήριον τῆς Ντιβάνης ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου καὶ τῶν ὀφικιδίων ἀξιωματικῶν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς, ἦτοι τοῦ Μεγ. Οἰκονόμου, τοῦ Μ. Σακελλαρίου, τοῦ Ἱερομνήμονος, τοῦ Καστρινοῦ, αὐτοὶ ἀπετέλουσαν τὸ πατριαρχικὸν ντιβάνη»⁴.

Σχετικῶς μὲ τὴν εἰς Μέγαν Οἰκονόμον προαγωγὴν τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει Πρωτοπρεσβυτέρου Κωνσταντίνου Καλλινίκου, ἀναδιφήσας τὴν «Ὁρθοδοξίαν» ἐπίσημον ὄργανον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου εὑρον εἰς τὸ τεύχος 58 τοῦ 1930 ἔτους σελ. 179 τὸ ἐπίσημον Πατριαρχικὸν εὐεργετήριον γράμμα καὶ τὴν ἀφορμὴν δι' ἣν ἀπενεμήθη. Ὁ σοφὸς καὶ πολυμαθὴς Καλλινίκος ὑπέβαλε δι' ἐπιστολῆς τῇ Α.Θ.Π. τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριάρχῃ Φωτίῳ τῷ Β' ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1930 τὸ τρίτομον νέον ψαλμικὸν ἔργον τοῦ. Ὁ ἀείμνηστος Πατριάρχης ὑπέβαλε τοῦτο εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον καὶ ἀπεφασίσθη ἵνα σὺν ταῖς εὐχαῖς καὶ εὐλογίαις ἀπονεμηθῇ αὐτῷ τὸ ὀφίκιον τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου πρὸς ἔνδειξιν εὐαρεσκείας. «Ἐπιθυμοῦντες δὲ ἵνα καὶ δι' ἀπτοτέρου τινὸς τεκμηρίου ἐξωτερικεύσωμεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν ἀγάπην τὴν ἄκραν εὐαρέσκειαν ἡμῶν καὶ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἱεράς Συνόδου ἔγνωμεν ἀπονεῖμαι τὸ ὀφίκιον τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου». Ὀκτωβρίου 11—1930. Εἰς δὲ τὸ εὐεργετήριον γράμμα γράφει πάλιν ὁ Πατριάρχης: «Ἡ Ἐκκλησία τοὺς διακρινόμενους τῷ λόγῳ καὶ τῇ γραφίδι καὶ τοῖς ἔργοις οἶδε τιμᾶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὀφικίων ἀπονομαῖς... ἔγνω ἀπονεῖμαι αὐτῷ τὸ Ὀφίκιον τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου... Ἐφ' ᾧ γράφοντες ἀποφαινόμεθα ἵνα ὁ ἐξονομασθεὶς Κ. Κ. ὑπάρχει ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ παρὰ πάντων γινώσκειται Μέγας Οἰκονόμος τῆς προσηκούσης παρὰ πάντων τῷ Ὀφικίῳ τούτῳ τιμῆς ἀπολαύων καὶ ἀξιούμενος. Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φώτιος».

¹ Ἐξ ὄλων τούτων σαφῶς δηλοῦται ὅτι ὁ Πα-

1. Πρβλ. Ἡλιουπόλεως Γενναδίου βιβλιοκρισία Ὁρθοδοξία: Κωνσταντινουπόλεως τεύχος 19 Ὀκτωβρίου 1927 σελ. 326.

2. Χουσανθου Συνταγματικὸν ἔκδοσις 1715 σελ. Ε'.

3. Πρβλ. Στεφάνου Γιαννοπούλου Συλλογή. Ἀθῆναι 1901 σ. 60, 173, 174.

4. Ἴδε Μ. Ι. Γεδεών, Μνεῖα τῶν πρὸ ἔμοῦ, μέρος δευτέρου. Ἀθῆναι 1934 σελ. 180.

τριαρχῆς εὐαρεσκείας ἔνεκεν ἀπονεῖμας τὸ ὀφίκιον τοῦ Μεγάλου Οἰκονόμου προήγαγε τὸν Κωνσταντίνον Καλλινίκον ἀπὸ τοῦ ἀνύπαρκτον ὀφίκιον τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου εἰς τὸ πρῶτον ὀφίκιον τοῦ δεξιοῦ χοροῦ συμφῶως τῆς Ἐκκλησιαστικῆς παράδοσεως¹. Ὑποθέτω λοιπὸν οἱ Πρωτοπρεσβύτεροι οἱ προτρέψαντες δι' ἐπιστολῶν τὸν Αἰδ. Ράμφον νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ δὲν θὰ ἔχουν λόγον νὰ ἐπιμένουν, οὔτε εἶναι δυνατόν νὰ νομίζουσι ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ὑπεβίβασε τὸν Μακαρίτην Καλλινίκον ἀπὸ Πρωτοπρεσβύτερον εἰς Μέγαν Οἰκονόμον. Τὸ Πατριαρχεῖον ἐγήρησε σύμφωνα μὲ τὴν ἀπὸ 2 Σβρίου 1880 πράξιν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καθ' ἣν ἀποφαίνεταί ρητῶς ὅτι ὁ Οἰκονόμος εἶναι ἀνώτερος τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου. Ὡς πρὸς τὰς συγχρόνους πηγὰς νομίζω καλλίτερον νὰ μὴν ὀμιλήσω περὶ τούτων. Ἡ Ἐκκλησία ἦτο τότε ἐν ταραχῇ, πᾶρατηρῶ ὅτι ὁ Σύρου Ἀθανάσιος ἦτο Προεδρεύων δταν ὁ φίλος μου Γ. Βλάχος προεχειρίσθη Πρωθιερεὺς ὅπερ ὀφίκιον τοῦ ἀφαιρέθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 179 τῆς 19 Φεβρ. 1921 ἐγκυκλίου τῆς Ἱεράς Συνόδου. Ὁ Σύρου Ἀθανάσιος ἦτο Προεδρεύων δταν ἐδόθη πάλιν τὸ ὀφίκιον, Καλλίτερον εἶναι νὰ μένη εἰς λήθην ἢ μετὰ τὸ ἐπάρατον Ἀνάθεμα κατάστασις τῆς Ἐκκλησίας. Ἐν ἔχω νὰ προσθέσω. Ὁ Παπαγεράσιμος Πόταμιᾶνος πρεσβύτερος ἐκ τῶν πλέον Αἰδεσίμων ἐκκλησιαστικὸς ρήτωρ ἐκ τῶν πλέον ἐκλεκτῶν ἐφημέρευεν ἐν Αἰγύπτῳ τιμηθεὶς ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου ἐκεῖνου τοῦ Φωτίου δι' ἐγκοπλίον Σταυροῦ ἐπὶ διακεκριμένη Ἐθνικῇ πράξει. Χάριν τῶν τέκνων τοῦ ἐτοποιηθή ὡς ἐφημέριος ἐν Ἀθήναις. Ὅταν ἐν Ἱεροπραξίᾳ παρουσιάσθη πρὸ τοῦ Θεοκλήτου Σταυροφόρος, ὡς ὁ ἴδιος μοῦ ἔλεγε προέκάλεσε τὴν δυσφορίαν τοῦ Μητροπολίτου, ὅστις ἀρπάσας τὸν Σταυρὸν ἀπὸ τοῦ στήθους «τίν' αὐτὰ τίν' αὐτὰ τραβῶν τὸν Σταυρὸν τοῦ εἶπε». Ἐπαναλαμβάνω τὰ λαβόντα χώραν κατὰ τὰς ταραχὰς ἡμέρας τῆς Ἐκκλησίας καλὸν εἶναι νὰ μὴν τὰ ἀναφέρωμεν, ἀφοῦ ἔφθασεν νὰ φυλακισθῇ εἰς τὸ Συγγροῦ ὁ χρηστότατος καὶ Ἅγιος ἄνθρωπος ὁ Μητροπολίτης Θεόκλητος, ἠπειλήθη δὲ καὶ ἡ κεφαλὴ του διὰ δημοσίων δηλώσεων τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Στρατοδικείου τοῦ πολλοῦ Ἰωσήφ Κουνδούρου. Ἀφοῦ ἄλλωστε ὁ Θεόκλητος δὲν ἐπέτρεψεν εἰς τὸν Πρωτοσυγκελλεύοντα καὶ Διευθύντην τῶν Γραφείων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἔγγαμον Ἱερέα μακαρίτην Χρῆστον Παῖσαϊκονόμου συνταξιούχον Καθηγητὴν—Προϊστάμενον τοῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἀθηνῶν, μὲ κοινωνικὴν καὶ συγγραφικὴν δρᾶσιν σοβαρὰν νὰ φέρῃ ἐγκοπλίον Σταυρὸν ὡς ὁ ἴδιος μοῦ ἔλεγε καὶ ὀφίκιον εἶχε τὸ τοῦ Οἰκονόμου καὶ οὐχὶ τὸ τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου, τὸ ὁποῖον ἐπὶ Θεοκλήτου ἦτο ἀνύπαρκτον.

² Ὁ φιλίστωρ θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Τα-

1. Ἴδε Εὐχολόγιον τὸ Μέγα σελ. 686 Βενετία 1898.

λαντίου κ. Βασιλείος δημοσιεύει ἐν τῷ περιοδικῷ «Ἐκκλησία» (ἀριθ. 37-38-1947) Σχέδιον Κανονισμοῦ ἢ Συντάγματος Ἐκκλησιαστικοῦ ἀπὸ Σεπτεμβρίου 1838 τοῦ ἀοιδίμου Συνοδικοῦ Ἐπισκόπου Βοιωτίας Παΐσιου ὡς ἐξῆς: «Κεφ. 4ον ἄρθρον Αον. Οἱ Ἐκκλησιαστικοὶ ἀξιωματικοὶ εἶνε ὁ Πρωτοσύγκελλος, ὁ Οἰκονόμος, ὁ Σκευοφύλαξ, ὁ Χαρτοφύλαξ, ὁ Ἱερομνήμων, οἱ ὁποῖοι συνιστῶσι τὸ Ἐπισκοπικὸν πρωτόκλητον δικαστήριον». Οὐδαμοῦ ἀναγράφεται Πρωτοπρεσβύτερος ἢ Πρωτοπαπᾶς.

Ἐν Καρδίτῃ † Ὁ Θεσσαλιώτιδος ΙΕΖΕΚΙΗΛ

ΠΑ·Ι·ΣΙΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΒΟΙΩΤΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΟΝ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ἢ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ ΕΚ/ΣΤΙΚΟΥ
ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΚΤΟΝ

Περὶ τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Συνεδρίου

Ἄρθρον Αον

Τὸ Ἐπισκοπικὸν συνέδριον σύγκειται κατ' ἐκλογὴν τοῦ Ἐπισκόπου ἀπὸ τρεῖς ἢ πέντε τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐπισκοπῆς, προεδρεύεται ἀπὸ τὸν Πρωτοσύγγελλον, προβαλλόμενον ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπον καὶ διοριζόμενον ἀπὸ τὴν Σύνοδον καὶ παρεδρεύει πάντοτε εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπισκοπῆς.

Ἄρθρον Βον

Τὸ συνέδριον τοῦτο θεωρεῖ πρωτοκλήτως τὰς ἐκτὸς τῆς ἀρμοδιότητος τῶν εἰς ἐκάστην κοινότητα διωρισμένων ἐκκλησιαστικῶν εἰρηνοδικῶν διαφορὰς καὶ ὑποθέσεις, ἐξετάζει τοὺς παρὰ τῶν ἐνοριτῶν προβαλλομένους πρὸς χειροτονίαν εἰς τὸν ἐπίσκοπον πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, γνωμοδοτεῖ κατὰ πρόσκλησιν τοῦ ἐπισκόπου περὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ὑποθέσεων εἰς τὴν ἐπισκοπὴν ἀναφερομένων καὶ προβάλλει εἰς τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ ἐπισκόπου ὅσα κρίνει συντείνοντα πρὸς βελτίωσιν τοῦ κλήρου τῆς Ἐπισκοπῆς.

Ἄρθρον Γον

Εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς δικαιοδοσίας τοῦ ἐπισκοπικοῦ συνεδρίου ὡς πρωτοκλήτου ἐκκλησιαστικοῦ δικαστηρίου ὑπάγονται κυρίως οἱ πρεσβύτεροι καὶ διάκονοι τῶν διαφόρων τῆς ἐπισκοπῆς ἐνοριῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐκκλησιαστικά.

Ἄρθρον Δον

Αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐπισκοπικοῦ συνεδρίου ἐκκαλοῦνται εἰς τὸν ἐπίσκοπον ὡς εἰς ἐκκλητικὸν δικαστήριον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ

Περὶ βαθμολογίας τοῦ κλήρου καὶ τῶν εἰς ἐκάστην ἱερατικὴν τάξιν δεδομένων τιμῆς χάριν ἐπιτίμων.

Ἄρθρον Αον

Ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλ-

λάδος εἶναι ἰσότιμοι καὶ ἀνεξάρτητοι ἀπ' ἀλλήλων, ὑποκείμενοι ἐκκλησιαστικῶς εἰς μόνην τὴν Διαρκῆ τοῦ Βασιλείου Σύνοδον καὶ μηδέμιαν ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους ὑπεροχὴν, παρὰ τὰ κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς χειροτονίας τῶν πρεσβεία.

Ἄρθρον Βον

Ὅλοι οἱ Ἐπίσκοποι ὀνομάζονται Πανιερώτατοι, οἱ δὲ πρεσβύτεροι, αἰδεσιμώτατοι, οἱ δὲ ἱερομόναχοι πανοσιώτατοι, οἱ δὲ διάκονοι ὀσιώτατοι.

Ἄρθρον Γον

Ἡ Διαρκὴς τοῦ Βασιλείου Σύνοδος φέρει τὸν τίτλον «Ἱερά Σύνοδος» καὶ τὰ μὲν πρὸς αὐτὴν διευθυνόμενα ἔγγραφα ἐπιγράφονται «πρὸς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος», ὅλοι δὲ οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ Βασιλείου εἰς τὰς ἱεράς τελετὰς μνημονεύουσι τῆς Συνόδου κατὰ τὸν ἐφεξῆς τύπον. «Ἐν πρώτοις μνήσθητι Κύριε τῆς Ἱεράς ἡμῶν Συνόδου τῆς ὀρθοτομούσης τὸν λόγον τῆς σῆς ἀληθείας».

Ἄρθρον Δον

Μένει εἰς τὴν πολιτικὴν ἀρχὴν τὸ νὰ προσδιορίσῃ τὴν ἀναλογίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν βαθμῶν ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν βαθμοθεσίαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΟΓΔΩΟΝ

Περὶ μισθοδοσίας τοῦ Κλήρου.

Ἄρθρον Αον

Οἱ Ἐπίσκοποι τοῦ Βασιλείου μισθοδοτοῦνται αὐτάρκως καὶ ἀναλόγως τοῦ χαρακτήρος τῶν κατ' εὐθείαν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀπὸ τὸν ἐπὶ τοῦτο προσδιωρισμένον ὅρον· ἐπομένως δὲν δύνανται ν' ἀπαιτήσωσι τὸ ἐλάχιστον τῶν ὄσων δικαιοδικῶς ἀπῆτουν παρὰ τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτῶν διεύθυνσιν τελούντων, ἐκτὸς δηλ. ἐάν τις προσκαλέσῃ αὐτὸν νὰ λειτουργήσῃ, νὰ στεφανώσῃ, νὰ θάψῃ ἢ ὁποιαδήποτε ἰδιαιτέραν ἱεροπραξίαν ἐκτελέσῃ, τότε δωρεῖται κατὰ τὴν προαίρεσιν τῶν προσκαλεσάντων.

Παρατήρησις: Φρονοῦμεν συμφερότερον διὰ τὴν ἤδη ἔλλειψιν τοῦ Ταμείου καὶ διὰ τὴν κατεπίγειουσαν ἀνάγκην τῆς παιδείας καὶ τῶν φώτων τῆς μνησέως, στερημένης οὔσης τῆς ἐπικρατείας ἀπανταχοῦ τῶν ἀναγκαίων σχεδὸν σχολείων ἑλληνικῶν καὶ ἀλληλοδιδασκτικῶν, δυστύχημα ἐπαισθητότατον, νὰ ἤθελεν ἀναβληθῆ ὁ μισθὸς τῶν Ἀρχιερέων σχεδὸν ἕως τρεῖς ἢ τέσσαρας χρόνους, ἕως ὅτου νὰ βαλθῶσιν εἰς τὰ ἐν τὰ ἀναγκαῖα σχολεῖα τῆς ἐπικρατείας καὶ νὰ παρατηρηθῶσι τὰ ἀπαιτούμενα εἰς αὐτὰ ἔξοδα εἰς φωτισμὸν τῆς νεολαίας καὶ εἰς ἐπίδοσιν γενικῶς τῶν Ἑλλήνων, οἱ δὲ Ἀρχιερεῖς θέλουσιν οἰκονομεῖσθαι ἀπὸ τὰ συνήθη νενομισμένα ἐπαρχιακὰ δικαιώματά των, τὰ ὅποια μέχρι τοῦδε ἐλάμβανον κατ' εὐχαρίστησιν τῶν ἐπαρχιωτῶν τῶν κανονιζόμενα ἤδη παρὰ τῆς Συνόδου εἰς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένης καταχρή-

σεως, ἥτις ἐάν γεννηθῆ θέλει ἐκδικηθῆ ἀμέσως παρὰ τῆς Συνόδου.

Ἄρθρον Βον

Οἱ πρεσβύτεροι, διάκονοι, ψάλται, νεωκόροι καὶ λοιποὶ ὑπηρεταὶ τῶν ἐκκλησιῶν μισθοδοτοῦνται παρὰ τῶν ἰδιαιτέρων ἐκάστης κοινότηκος ἐκκλησιαστικῶν ταμείων, ὅταν δὲ οἱ πόροι τῆς Κοινότητος δὲν ἐξαρκοῦν ἢ Κυβέρνησις ἀναπληροῖ τὸ ἐλλεῖπον ἀπὸ τὸν ἐπὶ τούτῳ προσδιωρισμένον πόρον.

Παρατήρησις: Δύναται τὸ παρὸν ἄρθρον νὰ τελειοποιηθῆ εἰς τὰς πόλεις μόνον τῆς ἐπικρατείας, εἰς δὲ τὰ χωρία φρονουμένω δυσκολώτατον, ἵνα μὴ εἴπωμεν ἀδύνατον, διότι ἐρημωθέντα ἐκατοκλήθησαν αὖθις ἀπὸ τοὺς διασωθέντας ὄντας ἤδη ὀλιγωτάτους μὴ θέλοντες νὰ μετοικήσωσιν καὶ νὰ ἀφήσωσιν τὴν πατρίαν αὐτῶν ἑστίαν. Ὅθεν οἰκογένειαι εἴκοσι ἢ τριάκοντα ἢ καὶ πέντηκοντα ἀποτελοῦσι χωρίον καὶ ἐπιζητοῦσιν ἀφεύκτως τὸν ἱερέα τῶν. Ὁ ἱερεὺς ὢν ἐγχώριος οἰκονομεῖται κατὰ τὸ παρὸν ἐκ τῶν ἐθίμων δικαιοματίων, τὰ ὅποια ἐλάμβανε καὶ λαμβάνει σήμερον εὐχαρίστως ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου ἐκείνου· ἐάν δὲ ἀκολουθήσῃ ἢ μεταρρυθμισίς καὶ εἰς αὐτὰ καθὼς καὶ εἰς τὰς πόλεις πρῶτον θέλει ἀκολουθήσῃ δόσις ἰκανὴ ἐκ τοῦ ταμείου, καὶ δεῦτερον σπανιότης ἢ καὶ διόλου ἔλλειψις ἱερέων.

(Συνεχίζεται) † Ὁ Ταλαντίου ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Ὑπ' ἀριθ. 415

Περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν ἀφορῶντων τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Ἐκπαίδευσιν

(Φύλλον Ἐφ. Κυβ. 217 [Α' Τεύχος] τῆς 14ης Ὀκτωβρ. 1947)

Π Α Υ Λ Ο Σ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὸ Ψήφισμα Α' τῆς 18. Σεπτεμβρίου 1947 τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς ἑκδοσιν Ψηφισμάτων καὶ Νομοθετικῶν Διαταγμάτων κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς» μετ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσασμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1.

1. Διὰ Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως δύναται τὰ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις λειτουργοῦντα Κατώτερα Ἐκκλησιαστικά Φροντιστήρια νὰ μετατρέπωνται εἰς Ἀνώτερα.

2. Τὰ οὕτω εἰς Ἀνώτερα μετατρέπόμενα Ἐκκλησιαστικά Φροντιστήρια λειτουργοῦσι συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυρῶσας περὶ τοῦ ἀνωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου τῆς Ριζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς διατάξεις.

3. Ἀνώτερα καὶ Κατώτερα Ἐκκλησιαστικά φροντιστήρια λειτουργοῦντα μὲν παρὰ Ἐκκλησιαστικαῖς Σχολαῖς ἔχουσι τὴν ὀργανικὴν σύνθεσιν τοῦ διδακτικοῦ, βοηθητικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τὴν ὀριζομένην ἐν τοῖς ἄρθροις 33 παρ. 2, 3 καὶ 35 παρ. 3 τοῦ Α. Ν. 540)45, λειτουργοῦντα δὲ μεμονωμένως ἔχουσι τὴν ἐν

τοῖς ἄρθροις 33 παρ. 1 καὶ 35 παρ. 1, 2 ὀριζομένην ὀργανικὴν σύνθεσιν προσωπικοῦ.

4. Ἡ Ἐφορεία τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων συγκροτεῖται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ Α. Ν. 540)45 καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α. Ν. 1124)46.

5. Ὡσαύτως εἰς Ἀνώτερα ἢ Κατώτερα Ἐκκλησιαστικά Φροντιστήρια δύναται νὰ μετατρέπωνται καὶ Ἐκκλησιαστικαὶ Σχολαὶ διὰ Β. Διαταγμάτων ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας μετὰ γνώμην τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλ. Ἐκπαίδευσως.

6. Αἱ εἰς Ἐκκλησιαστικά Φροντιστήρια μετατρέπόμενα Ἐκκλησιαστικαὶ Σχολαὶ λειτουργοῦσιν ἐφεξῆς κατὰ τὰς περὶ Ἀνωτέρων καὶ Κατωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων ἰσχυρῶσας διατάξεις, τοῦ διδακτικοῦ, βοηθητικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν τοποθετομένου εἰς ἀνιστοίχους θέσεις Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων ἢ διατηρουμένων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, ἀποφάσει τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως.

7. Ἐπιτρέπεται ἡ ἴδρυσις Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου διὰ Β. Δ. παρ' ἐκάστη Ἱερᾶ Μητροπόλεϊ προτάσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου πρὸς μετεκπαίδευσιν τῶν κληρικῶν ἢ πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν ἐκλεγομένων ἐφημερίων τῆς περιφερείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου.

8. Παρὰ τῇ Ἱερᾷ Μονῇ Σκαφιδιάς Ἡλείας ἱδρύεται κατώτερον Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον συντηρούμενον δαπάναις τῆς Μονῆς ταύτης καὶ λειτουργοῦν κατὰ τὰς ἰσχυρῶσας περὶ τῶν Κατωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων διατάξεις.

Ἄρθρον 2.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 83 Νομοθ. Διατάγματος τῆς 31ης Αὐγούστου 1946 «περὶ μορφώσεως ἐφημερίων Βορείου Ἑλλάδος κλπ.» παρατείνεται καὶ διὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1947—1948.

Ἄρθρον 3.

Εἰς τὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις τῶν ἑπταεξίων Ἐκκλησιαστικῶν (Σχολῶν) γίνονται δεκτοὶ μαθηταὶ ἔχοντες ἡλικίαν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν 17 ἐτῶν, ἐξαιρουμένων τῶν κληρικῶν.

2. Εἰς τὰ Ἀνώτερα καὶ Κατώτερα Ἐκκλησιαστικά Φροντιστήρια γίνονται δεκτοὶ ἐφεξῆς μαθηταὶ ἔχοντες ἡλικίαν 25 ἐτῶν καὶ ἄνω.

3. Ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1947—48 εἰς τὰ Κατώτερα Ἐκκλησιαστικά Φροντιστήρια ἀρχεταὶ ἢ μετεκπαίδευσιν τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 540)45 Α. Ν. χειροτονηθέντων κληρικῶν τῶν ἀναφερομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 28 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 540)45 Α. Ν. καὶ 2 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 807)1945 Α. Ν. Οἱ ἄνω Κληρικοὶ ἐγγράφονται εἰς τὰ Κατώτερα μὲν Ἐκκλησιαστικά Φροντιστήρια ἀνεξαρτήτως γραμματικῶν προσόντων προτάσει τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν, εἰς τὰ Ἀνώτερα δὲ οἱ κεκτημένοι τὰ νόμιμα προσόντα.

Ἄρθρον 4.

Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν δαπάναις τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας τῆς Φαρμακολυτρίας συντηρουμένων μαθητῶν τῆς Ἐκκλῆς. Σχολῆς Ἁγίας Ἀναστασίας ὀρίζεται εἰς 200, δυνάμενος νὰ ἀξομειοῦται δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως μετὰ γνώμην τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως.

2. Δαπάναις τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας συντηρεῖται καὶ τὸ παρὰ τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ αὐτῆς λειτουργοῦν Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον, οὗτινος ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ὀρίζεται δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προτάσει τῆς οἰκείας Ἐφορείας, μειουμένου ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν τῆς Σχολῆς.

3. Ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλ. Ἐκπαίδευσως, δύναται νὰ ἱδρυθῇ παρὰ τινι Μητροπόλει Βορείου Ἑλλάδος παράρτημα τοῦ Κατωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου Ἁγίας Ἀνα-

στασίας, συντηρούμενον δια τών πιστώσεων τών παρεχομένων υπό του Κράτους εις τὸ Κατώτερον Ἐκκλ. Φροντιστήριον Ἁγίας Ἀναστασίας, ὑπαγόμενον εἰς Ἐφορείαν ἧς ἡ σύνθεσις ὀρίζεται ἐν τῇ Ὑπουργικῇ ἀποφάσει καὶ ἔχον προσωπικὸν ἀνήκον ὀργανικῶς εἰς Ἐκκλ. Σχολὴν Ἁγίας Ἀναστασίας.

4. Τὰ ἀναγκαζοῦντα ἐκάστοτε διὰ τὴν συντήρησιν τών μαθητῶν τῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Φροντιστηρίου εἶδη διατροφῆς παραδίδονται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμένουσυμβουλίου τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας εἰς τὸν Διευθυντὴν τῆς Σχολῆς εἰς τὴν ἀρχὴν ἐκάστου μηνὸς βάσει διαιτολογίου, συντασσομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, Προέδρου τῆς Ἐφορείας, καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς καὶ ἐγκρινομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας.

5. Ὡσαύτως τὴν Ἱ. Μονὴν Ἁγίας Ἀναστασίας θέλουσι βαρύνει καὶ ἔτος καὶ τὰ ἐξοδα συντήσεως καθόλου καὶ λειτουργίας τῆς αὐτοῦ Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Φροντιστηρίου, ὡς καὶ αἱ δαπάναι συμπληρώσεως καὶ ἐπισκευῆς τῶν κτιρίων αὐτῆς. Τὰ διατιθέμενα κατ' ἔτος ποσὰ διὰ τὸν ὡς ἄνω σκοπὸν ἀναγράφονται εἰς τὸν προϋπολογισμὸν ἐξόδων τῆς Ἱ. Μονῆς προτάσει τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς.

6. Ὁ προϋπολογισμὸς ἐσόδων καὶ ἐξόδων, ὡς καὶ ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας, ὑπαβάλλεται πρὸς ἔλεγχον καὶ ἔγκρισιν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῶν γνώμης τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ὁ μὲν προϋπολογισμὸς ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου ἐκάστου ἔτους, ὁ δὲ ἀπολογισμὸς ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου.

7. Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὸν διενεργούμενον ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου κανονικὸν καὶ νόμιμον ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας τῆς Ἱ. Μονῆς Ἁγίας Ἀναστασίας Φαρμακολυτριάς ἀσκέεται προσέτι ἐτήσιος οἰκονομικὸς ἔλεγχος καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς περιφερείας ἢ ἄλλου τινὸς ἀνατορικοῦ οἰκονομικοῦ ὑπαλλήλου, κατόπιν κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν.

Ἄρθρον 5.

Δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως δύνανται νὰ ἀνατίθεται ἢ ἐπιθεωρησις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ τῆς καθόλου λειτουργίας τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν καὶ Ἐκκλ. Φροντιστηρίων εἰς τοὺς οἰκείους Γενικοὺς Ἐπιθεωρητὰς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, οἵτινες ὑποβάλλουν τὰς κατὰ Νόμον ἐκθέσεις των εἰς τὸ Ἐποπτικὸν Συμβούλιον Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἄρθρον 6.

Ἐφημέριοι καὶ δημοδιδασκαλοὶ ἐν ἐνεργείᾳ ἐγγραφόμενοι εἰς τὰ Ἐκκλ. Φροντιστήρια δύνανται νὰ λαμβάνωσιν ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν μέχρι 2 σχολικῶν ἐτῶν, χορηγομένην εἰς μὲν τοὺς ἐφημέριους ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, εἰς δὲ τοὺς δημοδιδασκάλους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῶν καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ἄρθρον 7.

1. Μαθηταὶ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς ἐγγεγραμμένοι εἰς αὐτὸ κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1940-41 καὶ ἐντεῦθεν, κανονικῶς φοιτήσαντες καὶ μὴ δυνηθέντες νὰ ὑποστῶσιν ἐξετάσεις ἕνεκα διακοπῆς τῆς λειτουργίας τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου, μὴ δημιουργήσαντες δὲ νέαν μαθητικὴν κατάστασιν, δύνανται νὰ ὑποστῶσιν τὴν προαγωγικὴν ἢ ἀπολυτήριον ἐξέτασιν τῆς τάξεως εἰς ἣν τυγχάνουσιν ἐγγεγραμμένοι. Ἡ ἐξέτασις αὕτη ἐνεργηθῆσεται εἰς τὸ Ἱεροδιδασκαλεῖον Βελλᾶς καὶ κατὰ ἐξεταστικὴν περίοδον ὀριζομένην δι' Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

2. Οἱ ὑφιστάμενοι τὴν ὡς ἄνω ἐξέτασιν, προαγόμενοι ἢ ἀπορριπτόμενοι, ὡς καὶ οἱ μὴ προελθόντες εἰς αὐτήν, ἐφ' ὅσον δὲν λειτουργεῖ ἀντίστοιχος τάξις τοῦ

Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς ἐγγράφονται ἄνευ ἐξετάσεων εἰς τὰ Γυμνάσια ἢ τὰς Παιδαγωγικὰς Ἀκαδημίας συμφώνως τῇ ἀντιστοιχίᾳ τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 540]45 Α. Νόμου. Οἱ δὲ μαθηταὶ τῶν περιπτώσεων δ' καὶ ε' τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου δύνανται νὰ ὑποστῶσιν ἀπολυτήριον ἐξέτασιν πρὸς ἀπόκτησιν ἀπολυτηρίου Γυμνασίου προσερχόμενοι κατὰ ἐξεταστικὴν περίοδον τῶν Σχολείων Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ ἐνώπιον μιᾶς τῶν οἰκείων ἐξεταστικῶν Ἐπιτροπῶν.

Ἄρθρον 8.

Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 536]45 Α. Ν. «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος κλπ.» προστίθενται τὰ ἑξῆς:

«Εἰς τὴν Β' μισθολογικὴν κατηγορίαν κατατάσσονται Ἐφημέριοι ἀπόφοιτοι τῶν δυνάμει τοῦ Α. Ν. 540]45 ἴδρου θειῶν ἐπτατάξιων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων καὶ Ἱεροδιδασκαλείων, ὡς καὶ οἱ ἀπόφοιτοι Γυμνασίων, διδασκαλείων καὶ Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν κερτημένοι πτυχίον Ἐκκλησιαστικὸν ἢ Ἱερατικὸν Φροντιστηρίου παντὸς τύπου. Εἰς τὴν Γ' δὲ μισθολογικὴν κατηγορίαν κατατάσσονται καὶ Ἐφημέριοι ἀπόφοιτοι τῶν δυνάμει τοῦ ὡς ἄνω Α. Ν. λειτουργούντων Κατωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων, ὡς καὶ οἱ κερτημένοι ἀπολυτήριον τῶν τῶς Ἑλληνικῶν Σχολείων ἢ ἀντιστοιχῶν τάξεων τῶν Γυμνασίων καὶ λαβόντες πτυχίον Ἐκκλησιαστικὸν ἢ Ἱερατικὸν Φροντιστηρίου παντὸς τύπου.

Ἄρθρον 9.

Ἄμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 70 ἔτους τῆς ἡλικίας Ἐφημερίου τινὸς δύνανται ἢ ἐφημεριακὴ θέσις του νὰ προκηρυχθῆ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου πρὸς ἐκλογὴν Ἱερέως, φοιτητὴν αὐτοῦ εἰς Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον καὶ χειροτονίαν καὶ τοποθέτησιν εἰς τὴν κανονικῶς μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ὄριου ἡλικίας τοῦ κατέχοντος αὐτὴν Ἐφημερίου κενωθησομένην θέσιν. Ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως αὐτοῦ κατὰ τὰς ἐξετάσεις ἢ ἐκλογὴ του ἀκυροῦται.

Ἄρθρον 10.

1. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 6 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 540]45 Α. Ν. ἢ φράσις: «κατατάσσονται εἰς τὴν α' μισθολογικὴν κατηγορίαν» διορθοῦται εἰς: «κατατάσσονται εἰς τὴν β' μισθολογικὴν κατηγορίαν».

2. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 παρ. 2 τοῦ ὡς ἄνω Α. Νόμου καὶ ἐν τῇ φράσει: «διδάσκοντες ἐν ταῖς Ἐκκλησιαστικαῖς Σχολαῖς» διορθοῦται: «ἢ μὴ διδάσκοντες ἐν ταῖς Ἐκκλησιαστικαῖς Σχολαῖς».

3. Ἐν τῷ ἄρθρῳ 42 παρ. 1 περιπτ. δ' τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ἢ φράσις: «οἱ προαχθέντες τῆς α' τάξεως» διορθοῦται εἰς: «οἱ προαχθέντες τῆς δ' τάξεως».

4. Ἐκ τῆς φράσεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 807]45 Α. Ν. «ὡς ἀνήκοντες εἰς τὸ τακτικὸν ὑπηρετικὸν προσωπικὸν τῆς Σχολῆς» ἀπαλείφεται ἢ λέξις «ὑπηρετικόν».

Ἄρθρον 11.

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἱ πρόσοδοι τῆς διατηρητέας περιουσίας τῆς παρὰ τῇ Ἱ. Μητροπόλει Δημητριάδος Ἱ. Μονῆς Ξενιάς, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν πρὸς συντήρησιν τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν ἀπαιτούμενων δαπανῶν, διατίθενται διὰ τὴν καθόλου λειτουργίαν καὶ συντήρησιν τῆς αὐτοῦ μεταφερομένης μιᾶς τῶν νῦν λειτουργουσῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, ὡς καὶ ἐνὸς Κατωτέρου Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου. Τὰ Ἐκκλησιαστικὰ ταῦτα σχολεῖα τὰ λειτουργοῦντα ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ Ξενιάς, συμφώνως ταῖς περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν καὶ Φροντιστηρίων διατάξεσι, ἔχουσι τὴν ἐπωνυμίαν «Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ Ξενιάς» καὶ «Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον Ξενιάς».

2. Ἡ μεταφορὰ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου γενήσεται συμφώνως ταῖς διατάξεσι τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 807]1945

Α. Νόμου. Αί μέρι τής μεταφοράς αὐτῶν πραγματοποιησόμενοι κατὰ τὸ ἐδάφ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου πρόσδοι κατατίθενται ὑπὸ τοῦ Ἑγουμένουσυμβουλίου παρά τινι ἀνεγνωρισμένην Τραπεζῆν διὰ λογαριασμόν τῶν δικαιούχων ἐκκλησιαστικῶν σχολείων.

3. Πᾶσαι αἱ διατάξεις αἱ διέπουσαι τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Σχολὴν Ἁγίας Ἀναστασίας καὶ τὰς πρὸς τὴν Ἱ. Μοῦνην Ἁγίας Ἀναστασίας σχέσεις αὐτῆς ἔχουσι ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Φροντιστηρίου Ξενίας.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 976 Α. Ν. προστίθεται παράγρ. ὑπ' ἀριθ. 3 ἔχουσα ὡς κάτωθι : «Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδόμενης προτάσει τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, δύνανται νὰ ἀναπροσαρμῶζονται ἐκάστοτε αἱ συντελεστικαὶ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων πόρων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας».

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1947.

ΠΑΥΛΟΣ

Β.

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον

Ὁ Πρόεδρος

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΣΟΦΟΥΛΗΣ

Τὰ Μέλη

ΧΡ. ΛΑΛΑΣ, ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, Π. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ, Κ. ΡΕΝΤΗΣ, ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ, Γ. ΒΑΡΒΟΥΤΗΣ, ΣΤ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, ΑΝΔΡ. ΜΠΙΡΑΚΗΣ, ΑΠ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, Θ. ΔΕΣΥΛΛΑΣ, Φ. ΖΑΪΜΗΣ, ΑΡ. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΔΑΚΗΣ, Γ. ΣΤΡΑΤΟΣ, ΑΔ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, ΜΙΧ. ΜΑΥΡΟΓΩΡΑΛΤΟΣ.

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ Μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1947.

Ὁ ἐπί τῆς Δικαιοσύνης Ὑπουργὸς

ΧΡΗΣΤΟΣ ΛΑΛΑΣ

Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ δημοσιευμένου ἀνωτέρου Νομοθ. Διατάγματος «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐκπαίδευσιν» ἀπεστάλησαν πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας καὶ τὰ Μητροπολιτικὰ Συμβούλια τὰ κατωτέρω ἔγγραφα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ἘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΙ ἘΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ἘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 90604

Πρὸς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοὺς Θεοφιλεστάτους Ἐπισκόπους Κρήτης.

Διὰ τῆς 3 παραγράφου τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Ν. 4/τος ὑπ' ἀριθ. 415 τῆς 14ης Ὀκτωβρίου 1947. «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐκπαίδευσιν» ἐθεσπίσθησαν τὰ ἀκόλουθα :

«3. Ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1947—48 εἰς τὰ κατώτερα Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια ἄρχεται ἡ μετεκπαίδευσις τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 540/45 Α. Ν. χειροτονηθέντων κληρικῶν τῶν ἀναφερομένων ἐν τοῖς ἄρθροις 28 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 540/45 Α. Ν. καὶ 2 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 807/1945 Α. Ν. Οἱ ὡς ἄνω Κληρικοί ἐγγράφονται εἰς τὰ Κατώτερα μὲν Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια ἀνεξαρτήτως γραμματικῶν προσόντων προτάσει τῶν οἰκείων Μητροπολιτῶν, εἰς τὰ Ἀνώτερα δὲ οἱ κέκτημενοι τὰ νόμιμα προσόντα, ἢτοι ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ Διδασκαλείου.

Διὰ τοῦ ἄρθρου δὲ ὑπ' ἀριθ. 6 τοῦ Νομοθετικοῦ Δίτος θεσπίζονται τὰ ἑξῆς :

» Ἄρθρον 6. Ἐφημέριοι καὶ δημοδιδάσκαλοι ἐν

ἐνεργεῖα ἐγγραφόμενοι εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια δύνανται νὰ λαμβάνωσι ἐκπαιδευτικὴν ἄδειαν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν μέχοι δύο σχολικῶν ἔτων, χορηγουμένην εἰς μὲν τοὺς Ἐφημέριους ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, εἰς δὲ τοὺς δημοδιδασκάλους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας».

Πρὸς ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλῶμεν ὅπως οἱ Σεβ. Ἱεράρχαι μέχοι τέλους τοῦ προσεχοῦς Νοεμβρίου ὀρίσωσι καὶ ἀποστείλωσι εἰς τὰ πλησιέστερα Ἐκκλησιαστικὰ Φροντιστήρια τοὺς πρὸς μετεκπαίδευσιν προοριζομένους μὴ προσοντούχους Ἐφημέριους τῆς περιφερείας τῶν, ἀρχῆς γιγνομένης ἐκ τῶν νεωτέρων ἐξ αὐτῶν, εἰς οὓς βάσει τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου β' θὰ καταβάλλονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν πρὸς συντήρησιν τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν, δεδομένου ὄντος ὅτι οὗτοι θὰ οἰκῶσι καὶ διαιτῶνται ἐν τοῖς Φροντιστηρίοις δαπάναις τοῦ Κράτους.

Κατὰ τὴν πρότασιν τῶν πρὸς μετεκπαίδευσιν Ἐφημερίων παρακαλοῦμεν ὅπως καταβάλλητε πᾶσαν μερίμναν, ὥστε νὰ μὴ παρακωλυθῆ ὀσβαρῶς ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν Ἐρησκευτικῶν ἀναγκῶν τῶν ἐνοριῶν, ὁ τελικὸς δὲ πῖναξ παρακαλοῦμεν νὰ καταρτισθῆ κατὰ σειρὰν προτεραιότητος ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς χειροτονίας καὶ τῆς ἡλικίας αὐτῶν, καθ' ὅσον ἐξ αὐτοῦ θὰ λαμβάνηται ἐκάστοτε ὑπὸ τῶν Διευθυντῶν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων ὁ ἀνάλογος πρὸς τὰς κενὰς θέσεις ὑποτροφιῶν ἀριθμὸς.

Ἐν τέλει παρακαλοῦμεν ὅπως τὸ περιεχόμενον τοῦ ἀνωτέρω μνημονευομένου ὑπ' ἀριθ. 6 ἄρθρου γνωστοποιηθῆ καὶ εἰς τοὺς τυχὸν ἐνδιαφερομένους δημοδιδασκάλους τῆς περιφερείας ὑμῶν, ἵνα ἐνεργήσωσι τὰ δεόντα διὰ τὴν φοίτησιν αὐτῶν εἰς τὰ Ἀνώτερα Φροντιστήρια.

Ὁ Ὑπουργὸς

Α. ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ἘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΚΑΙ ἘΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΓΕΝ. ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ἘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 90605

Πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰ Μητροπολιτικὰ Συμβούλια τῶν Ἱ. Μητροπόλεων καὶ τῶν Ἐπισκοπῶν Κρήτης.

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 415 Νομοθ. Διατάγματι τῆς 14ης Ὀκτωβρίου 1947 (Φ. Ε. Κ. 217) «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν ἀφορώντων τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἐκπαίδευσιν» καὶ ἐν τῷ 8ῳ ἄρθρῳ αὐτοῦ περιελήφθη ἡ κατωτέρα διάταξις, ἀφορῶσα τὴν μισθολογικὴν διαβάθμισιν τῶν ἐφημερίων, ἔχουσα οὕτω :

«Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 536/45 Α. Ν. «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὀρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου Ἑλλάδος κλπ» προστίθενται τὰ ἑξῆς :

»Εἰς τὴν Β' μισθολογικὴν κατηγορίαν κατατάσσονται Ἐφημέριοι ἀπόφοιτοι τῶν δυνάμει τοῦ Α. Ν. 540/45 ἰδρυθεισῶν ἐπιταταξίων Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, τῶν Ἀνωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων καὶ Ἱεροδιδασκαλείων, ὡς καὶ οἱ ἀπόφοιτοι Γυμνα-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

‘Ο άσπασμὸς τῆς σωτηρίας.

Τὸ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς μακεδονικῆς Πρωτευούσης κατ’ αὐτὴν τὴν ἑορτὴν τοῦ μεγαλομάρτυρος Πολιοῦχου τῆς συγκινητικώτατον χαίρειυστήριον ψήφισμα τῆς πρωτευούσης τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὀλοκλήρου πιστότατα διηρημένεσε πρὸς τοὺς προσφιλεστάτους ἀδελφούς Θεσσαλονικεῖς τὰ αἰσθηματικά, τοὺς πόθους, τὰς ἐλπίδας καὶ τὴν βεβαιότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ. Αἱ Ἀθῆναι «μὲ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδιά τους» βεβαιοῦν τοὺς «ἀπαραιμύλλους ἀκρίτας καὶ αἰώνιους τῶν ἀδελφούς», ὅτι ἔχει ἤδη συντελεσθῆ τὸ ἔθνος ὁ ψυχικός συναγεμὸς εἰς πανελλήνιον ὑπὲρ τῶν ὅλων πανοικουαῖα. Ὅπως δὲ διὰ τοῦ τιμίου αἵματος καὶ μὲ τὸν παλμὸν καὶ τὴν εὐψυχίαν τῶν ἐμπνεομένων ὑπὸ τῆς ὑπερμάχου Στρατηγῶν τέκνων τῆς ἡ Ἑλλάς προχθὲς ἀκόμη ἀνεδεικνύετο πολυύμητος αὐτοκρατοριῶν ὀλοκλήρων νικῆτρια, χωρὶς οὐδ’ ἐπὶ στιγμήν νὰ καμφθῆ ἢ ἐνιαῖα ἐθνική τῆς ψυχῆ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τώρα, ἐν στοργικῇ ἀλληλεγγύῃ συναγωνιζομένη κατὰ τῶν ἐπιβούλων ἐπιδρομῶν μὲ τὴν εἰς τὸν δίκαιον Θεὸν ἀκράδαντον πίστιν, δὲν θὰ βραδύνη νὰ περιπτυχθῆ τοὺς βορείους ἀγωνιστὰς μὲ τὸν ἀσπασμὸν τῆς κοινῆς σωτηρίας.

Τὸ κατηχητικὸν ἔργον.

Ἡ συνιστώσα τὴν φοίτησιν εἰς τὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα τῆς Ἐκκλησίας Ὑπουργικὴ Ἐγκύκλιος—ἢ δημοσιευομένη ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ—ἀποτελεῖ μίαν ἐπίσημον ἀναγνώρισιν τοῦ ἐπιτελουμένου ἐν αὐτοῖς ἔργου τῆς ψυχικῆς οἰκοδομῆς τῶν παιδιῶν καὶ τῶν νέων. Ἀκριβῶς ὅμως ἢ ἀναγνώρισις αὕτη δημιουργεῖ καὶ τὴν ἐπιτακτικωτάτην ἀνάγκην ὅπως ἢ ὅλη αὕτη κατηχητικὴ προσπάθεια τῶν τελευταίων ἐτῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἢ Ἐκκλησία προσπαθεῖ νὰ ὀμυλῆ ἀπ’ εὐθείας πρὸς τὴν ταραγμένην ψυχὴν τῆς συγχρόνου Νεότητος διὰ νὰ τῇ ὑποδεικνύη τὴν ἀσφαλῆ χριστιανικήν, διδασκαλείων καὶ παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν κεκτημένοι πτυχίον Ἐκκλησιαστικοῦ ἢ Ἱερατικοῦ Φροντιστηρίου παντὸς τύπου.

Εἰς τὴν Γ’ δὲ μισθολογικὴν κατηγορίαν κατατάσσονται καὶ Ἐφημέριοι ἀπόφοιτοι τῶν δυνάμει τοῦ ὡς ἄνω Α. Ν. λειτουργούντων κατωτέρων Ἐκκλησιαστικῶν Φροντιστηρίων, ὡς καὶ οἱ κεκτημένοι ἀπολυτήριον τῶν τέως Ἑλληνικῶν Σχολείων ἢ ἀντιστοιχῶν τάξεων τῶν Γυμνασίων καὶ λαβόντες πτυχίον Ἐκκλησιαστικοῦ ἢ Ἱερατικοῦ Φροντιστηρίου παντὸς τύπου».

Ὅθεν ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς ὅπως ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ἀρμοδιότητι καὶ συμφώνως ταῖς ἀνωτέρω διατάξεσι ἀνακατατάξτε μισθολογικῶς τοὺς ἐφημερίους τῆς ὑμετέρας περιφερείας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσόντων των. Ἀντίγραφα τῶν ὑμετέρων ἀποφάσεων ἀνακατατάξεως ὡς καὶ κεχωρημένα ἀντίγραφα τῶν προσόντων ἐκάστου, βάσει τῶν ὁποίων ἐγένετο ἢ πρᾶξις αὕτη, παρακαλοῦμεν ὅπως ἀποστείλητε καὶ ἡμῖν.

‘Ο Γεν. Διευθυντῆς Θεολογικῶν

Ι. ΚΑΡΜΠΗΣ

νικὴν ὁδὸν καὶ τὸν Φάρον τῆς σωτηρίας, ὁργανωθῆ καὶ συστηματοποιηθῆ κατὰ τὸν ἀριώτερον δυνατὸν τρόπον, ἵνα καὶ τὸ κατηχητικὸν ἔργον ἀποδίδῃ πλουσιωτέρους καρπὸς καὶ αἱ κατὰ τόπους καταβαλλόμεναι ἐπὶ τοῦ πεδίου τούτου μεμονωμένα ἀξιέπαινοι προσπάθειαι, αἱ τῶν ὑποβοηθήσασαι καὶ ὑποβοηθοῦσαι τὴν κατήχησιν, μὴ παρουσιάζωνται ὡς προσωπικαὶ καὶ συνεπῶς προσωριναὶ καὶ ἐφήμεροι. Ἡ σημασία τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου σήμερον ἐπιβάλλει τὴν ἐνοποίησιν ὅλων αὐτῶν τῶν δυνάμεων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὁποία διὰ τοῦ λειτουργοῦντος ἤδη εἰδικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς θὰ συστηματοποίηση καὶ θὰ συγχρονίσῃ τὴν κατήχησιν καὶ θὰ καταρτίσῃ ἅμα σὺν τῷ χρόνῳ τοὺς καταλλήλους διὰ τὴν χριστιανικὴν ἀγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς νεότητος ἐργάτας.

Τὸ «πρὸς κέντρα λακτιζεῖν».

Εἰς τὸ ἐκ Μόσχας γράμμα του «Ὁ Θεὸς ἐν Ρωσῷ» ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἡνωμένου Τύπου» τῆς Ἀμερικῆς κ. Ἐντὺ Γκύλμορ ἐκθέτει τί ἐπαθεν ὁ εἰς Ρωσίαν ὑπὸ τῶν μπολσεβίκων εἰσομοισθεὶς μαρξιστικὸς διαλεκτικὸς ὕλισμος εἰς τὸ ζήτημα τῆς θρησκείας. Ἀφοῦ διεκήρυξαν τὴν θρησκείαν ὡς ὄπιον τοῦ λαοῦ, κατέστρεψαν ἐκ θεμελίων τοὺς πλείστους τῶν ναῶν, ἄλλους ἐξ αὐτῶν μετέβαλον εἰς ἀντιθρησκευτικὰ Μουσεῖα, ἀποθήκας ἢ διασκεδαστικὰ κέντρα, ἀφοῦ ἐξέδωκαν ἀντιθρησκευτικὰ περιοδικά, ἔδρυσαν σχολεῖα καὶ πανεπιστημιακὰς ἔδρας ἀντιχριστιανικάς, ἐτροφοδότησαν συστηματικῶς τὸν τύπον δι’ ἀποθρογογραφίας λυσσώδους κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπιθέσεως, ἀφοῦ κατεμνηστήρισαν τὴν χριστιανικὴν λατρείαν καὶ κατεδίωξαν τὸν Κλήρον κατὰ τὸν μᾶλλον ἀμείλικτον τρόπον μέχρις ἐντελοῦς ἐξοντώσεως, πρέπει νὰ ἡσθάνθησαν δεινὸν τὸν πόνον τῶν πρὸς κέντρα λακτισμάτων τοῦ ἀντιθρησκευτικοῦ μίσους των διὰ νὰ ἀναγκασθῶν ὄχι μόνον νὰ ἀνακρούσων πρῦμναν, ἀλλὰ καὶ μετὰ περισσοῦ ζήλου νὰ ἐπανορθώσων ὅτι κατέστρεψαν. Διότι οἷμα Κυρίου ὑπῆρξε τὸ πρὸς τὸν δίκαιον Σαῦλον ρηθὲν κατὰ τὴν πρὸς τὴν Λαμασκὸν ἐμμανῆ διωκτικὴν του πορείαν. «Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου—λέγει σχολιάζων τὸ ρωσικὸν πάθημα ἐν τῇ «Ἐστία» ὁ ἀκαδημαϊκὸς Σπύρος Μελές ὑπὸ τὸν τίτλον «Θρησκευτικότης»—

δὲν μπορεῖ νὰ τραφῆ μὲ τῆς κούρας ἀλήθειαι τῆς μετσοφίας, τῆς διαλεκτικῆς καὶ τῆς οἰκονομίας. Κόσμος δὲν μπορεῖ νὰ δημιουργηθῆ χωρὶς ἀποκρίσεις εἰς τὸ κύριο, εἰς τὸ μεγάλο πρόβλημα τῆς ὑπάρξεως. Δὲν μπορεῖ νὰ ἐνηνογηθῆ ζωὴ μεγάλων ἐθνικῶν ομάδων χωρὶς διέξοδον συνολικὴ στὴν μεγάλῃ, τὴν κεντρικὴ ἀγωνία τῆς ψυχῆς, πὸν ζητεῖ τὴν τακτοποίησιν τῆς μέσα εἰς αὐτὴν, τὴν θέσι τῆς μέσα εἰς αὐτὴν, τὴν συντακτικὴν τῆς μὲ τῆς αἰώνιας δυνάμει πὸν κυβερνοῦν τὸν κόσμον. Αὐτὸ τὸ αἶτημα δὲν μπορεῖ νὰ ικανοποιηθῆ ἢ Ἐπαράσιαις. Καὶ αὐτὸ θὰ τὴν φάη. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ζῶον μεταφυσικό. Πατεῖ εἰς τὴν γῆν, ἀλλὰ βλέπει εἰς τὸν οὐρανόν, αὐτὸν πὸν θέλησαν νὰ τοῦ ἀφαιρέσων καὶ γὰρ νὰ τὸ πειύχων ἐφθασαν νὰ τοῦ βγάλων τὰ μάτια!»

Ἡ ὁρθόδοξος ἀγιογραφία.

Ὁ διακεκριμένος ἀγιογράφος κ. Φώτιος Κόντογλου ἐν ἄρθρῳ του περὶ τῆς Ἑλληνικῆς ὁρθοδόξου ἀγιογραφίας («Καθημερινή» 23 Ὀκτ. ἐν. ἔτους) γράφει μετὰ τῶν ἄλλων λίαν ἐπὶ τοῦ ξημέματος διαφωτιστικῶν:

Ἡ εὐσέβεια εἶναι ἢ ἐμπνευσις διὰ τὸν ἀγιογράφον. Χωρὶς

νισε τὴν μεγάλην σημασίαν τῆς λειτουργίας αὐτῆς καὶ ἐξέφρασαν ἐν τέλει τὴν σταθερὰν αὐτοῦ πεποιθήσιν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἀναλαμβανομένου ἔργου. Μετὰ τούτων ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς Ἀποστ. Διακονίας Καθηγητὴς κ. Β. Βέλλας, ὅστις ἐξήγησε τοὺς λόγους, οἵτινες ἐπέβαλον τὴν ἴδρυσιν τῆς Σχολῆς, ἀνέλυσε συντόμως τὸ πρόγραμμα τῶν διδασκόμενων μαθημάτων καὶ ὑπεγράμμισε καὶ αὐτὸς τὴν μεγίστην σημασίαν τῆς Σχολῆς.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω Σχολὴν ὑποχρεωτικῶς μὲν θὰ φοιτήσων πάντες οἱ Κληρικοί Θεολόγοι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡλικίας κάτω τῶν 45 ἐτῶν, προαιρετικῶς δὲ πᾶς πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς.

Τὰ μαθήματα τῆς Σχολῆς θὰ ἀρχίσουν τὴν 10ην Νοεμβρίου ἔ. ἡμέραν Δευτέραν μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν, ἣτις θὰ τελεσθῆ τὴν πρωίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου, καὶ καθ' ἣν θὰ παρακληθῶσιν ὅπως παραστῶσιν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος καὶ τὰ μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τοῦ καταλλήλου χρόρου διαρρηθμισθέντος ἤρχισε λειτουργοῦν τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐν τῷ ἰδρύματι αὐτῆς (Φιλοθέης 19).

ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἐξεδόθη «Ἐκλογή ἐκ τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας», περιέχουσα τὰ ἐκλεκτότερα τεμάχια τῆς Πατερικῆς γραμματείας τῶν ὀκτῶ πρώτων αἰώνων.

Ἐπίσης ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ἡ εἰκὼν τῆς Θεοτόκου δεομένης ἐκ τῆς Μονῆς Βαρλαάμ τῶν Μετεώρων πρὸς χρῆσιν κυρίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Ὡσαύτως ἐξεδόθη ὑπὸ τῆς Ἀποστ. Διακονίας ὁ ἡμεροδείκτης τοῦ 1948. Παρακαλοῦνται οἱ Σεβασμιότατοι Μητροπολίται ὅπως ἐγκαιρῶς γνωρίσουν εἰς τὴν Ἀποστ. Διακονίαν τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμεροδεικτῶν, ὅστις θὰ ἦτο δυνατόν νὰ διατεθῆ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις αὐτῶν.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος μερίμνη τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ κατόπιν συνεννοήσεως μετὰ τῶν ὑπουργείων Παιδείας καὶ Προνοίας, τῶν Τραπεζῶν Ἐθνικῆς καὶ Ἑλλάδος, Κέντρου Νεότητος, Δήμου Ἀθηναίων, Ἐργατικῆς Ἑστίας, Λέσχης Ἐργαζομένου Κοριτσιοῦ, Σωματείου Ἀρτεργατῶν καὶ Ἐργατικοῦ Κέντρου, 22 ἀρχιμανδρίται θεολόγοι καὶ 4 ἱερεῖς πτυχιούχοι τῆς Θεολογίας μετέβαινον εἰς τὰς κατασκηνώσεις τὰς ὀργανωθείσας ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ὀργανισμῶν καὶ ἐθεράπευον τὰς θρησκευτικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας τῶν κατασκηνωτῶν. Ἐτελέσθησαν ἐν ὄλῳ 90 ὑπαίθριοι λειτουργία διαρκείας μίας ὥρας καὶ ἐγένοντο ἰσάριθμοι ὁμιλία. Ἰδιαίτεραι συγκεντρώσεις καὶ ὁμιλία ἐγένοντο ὡσαύτως ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω κληρικῶν μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Τὸ σύνολον σχεδὸν τῶν κατασκηνωτῶν προσήλθον εἰς τὸ μυστήριον τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως καὶ ἐκοινώνησαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων μετὰ κατάλληλον προετοιμασίαν.

—Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος μηνὸς ἐγένετο ἡ ἑναρξίς τῶν μαθημάτων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κατηχ. Σχολείων τῶν τελούντων ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἐπὶ τῆς εὐκαιρίας ταύτης, ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ἀπέλυσε ἐμπεριστατωμένην πρὸς τοὺς αἰδεσιμ. ἐφημερίους καὶ τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια ἐγκύκλιον, διὰ τῆς ὁποίας ἐξήρθε τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα τῶν Κατηχ. Σχολείων, συνίστα δὲ θερμῶς ὅπως καταβληθῆ πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια ἵνα ἡ ἐν αὐτοῖς διδασκαλία διεξάγῃται ὁμαλῶς καὶ ἀπροσκόπτως.

—Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Δαμασκηνὸς ἐδέχθη ἰτῆ 15ῃ λήξαντος μηνὸς ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ τὸν ἀφιχθέντα ἐνταῦθα Ἀμερικανὸν κ. Michael Lubbock, Ἀντιπρόσωπον τοῦ Ο. Η. Ε. ἐν Εὐρώπῃ διὰ τὴν Ἐκκλήσιον τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ὑπὲρ τῆς Παιδικῆς Περιθάλψεως. Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐδέχθη καὶ Ἐπιτροπὴν τοῦ «Ὁμίλου Φίλων τῆς Ἀστυνομίας» Ἀθηνῶν.

—Τῇ ἐπιούσῃ ἡ Α. Μακαριότης ἐπεσκέφθη ἐν τῷ Πολιτικῷ Γραφεῖῳ τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως κ.

Σοφούλην καὶ συνωμίλησε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ διαφόρων ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων.

—Τῇ 20 τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπεσκέφθησαν τὴν Α. Μακαριότητα οἱ Ἀμερικανοὶ βουλευταὶ κ. κ. Τζάκσον καὶ Τίγκ, μέλη τῆς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑποθέσεων Ἐπιτροπῆς τοῦ Κογκρέσσου.

—Τῇ 22 τοῦ αὐτοῦ ἡ Α. Μακαριότης παρέστη εἰς τὸ τελεσθὲν ἐν Ἱ. Ναῶ Ἁγίου Γεωργίου—Καρύτση μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Κυροῦ Χρυσσοστόμου ἐπὶ τῇ 9ῃ ἐπετείῳ ἀπὸ τῆς εἰς Κύριον ἐκδημίας αὐτοῦ.

—Τῇ πρωίᾳ τῆς παρελθούσης Τρίτης 28 Ὀκτωβρίου ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, προσῆτη τῆς ἐπὶ τῷ πανηγυρικῷ ἑορτασμῷ τῆς ἐθνικῆς ἐπετείου τῆς 28 Ὀκτωβρίου τελεσθείσης ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῶ· δοξολογίας, καθ' ἣν παρέστησαν τὸ Βασιλικὸν ζεῦγος μετὰ τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν πριγκιπισῶν, ὁ Πρωθυπουργὸς μετὰ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, οἱ Ἀρχηγοὶ τῶν ξένων θρησκευμάτων, ὁ Ἀποκρισάριος τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ὁ Ἐξαρχος τοῦ Παναγίου Γάφου, τὸ διπλωματικὸν σῶμα καὶ αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ τοῦ Κράτους ἀρχαί.

—Τῇ 27 καὶ 28 λήξαντος μηνὸς ἡ Α. Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος παρέστη ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ τῇ Ἀκαδημίᾳ κατὰ τὸν ὑπ' ἀμφοτέρων ἐπίσημον πανηγυρισμὸν τῆς ἐπετείου τῆς 28 Ὀκτωβρίου. Καὶ ἐν μὲν τῷ Πανεπιστημίῳ τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ Καθηγητὴς τῆς Φυσικομαθηματικῆς Σχολῆς κ. Θρασύβουλος Βλησίδης, ἐν δὲ τῇ Ἀκαδημίᾳ ὁ Πρόεδρος αὐτῆς Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου κ. Ἰω. Καλλιτσουάκης.

—Τῇ 17ῃ λήξαντος μηνὸς ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ταλαντίου κ. Βασίλειος, συγκαλέσας τοὺς ἐπόπτας τῶν ἱερῶν ναῶν τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς σύσκεψιν, παρέσχεν εἰς αὐτοὺς ὁδηγίαν καὶ γενικὰς κατευθύνσεις εἰς τὸ ἔργον των, τονίσας ἅμα ὅτι πρέπει νὰ ἐντείνωσι τὰς προσπάθειας των καὶ νὰ ἐπιδείξωσι ζῆλον καὶ δραστηριότητα εἰς τὸ ἔργον τοῦτο τῆς ἐποπτείας τῶν ἱερῶν ναῶν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ Κ/ΠΟΛΕΩΣ

Δωδεκάνησος. Ἀπὸ τῆς ἐν Ρόδῳ ἐγκαταστάσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ρόδου κ. Τιμοθέου τὸ τέως ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογ. Πρωτοσυγκέλλου τῆς Μητροπόλεως Ρόδου Ἀποστόλου Παπαϊωάννου διευθυνόμενον ἠθικοθρησκευτικὸν καὶ κοινωνικὸν περιοδικὸν «Ἀναγέννησις» παρεχώρησε τὴν θέσιν του εἰς τὸ ἠθικοθρησκευτικὸν περιοδικὸν «Ὁ Πυρὸς τῆς Ὀρθοδοξίας», ὅπερ, ἰδρυθὲν ἐν Σίδνεϋ τῆς Αὐστραλίας ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τιμοθέου ὡς Μητροπολίτου Αὐστραλίας, μετῆνεγκε τὴν ἔκδοσίν του εἰς Ρόδον, ἔνθα ἐκδίδεται προνοία τῶν Μητροπολιτῶν Ρόδου καὶ Κώου, τελεῖ δ' ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Μητροπόλεως Ρόδου, ὡς ἀναγράφον τὴν κίνησιν ἀμφοτέρων τῶν Μητροπόλεων.

—«Μὲ ψυχικὸν πόνον—λέγει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ρόδου κ. Τιμόθεος ἐν Ἐγκυκλίῳ του «πρὸς ἅπαντας τοὺς εὐσεβεῖς καὶ πατριώτας τῆς Νήσου Ρόδου καὶ τῶν παρακειμένων Νήσων τῶν ἐν τῇ Θεοσώτῳ ἡμῶν Ἐπαρχίᾳ»—καὶ μὲ βαθεῖαν πατριωτικὴν ἀγανάκτησιν παρακολουθοῦμεν τὸ ἐγκληματικὸν δράμα ποῦ ἐκτυλίσσεται ἐπ' αὐτῶν εἰς τὰ λαγκάδια καὶ τὰς πεδιάδας τῆς αἱματοβαμμένης Μακεδονίας μας, καὶ ἄλλων πολυτίμων τμημάτων τῆς προσφιλοῦς μας καὶ ταλαιπώρου πατρίδος, κατὰ τὰς ὁποίας δυστυχῶς καὶ ἐγκληματικὰ τινα τέκνα, λησμονήσαντα τὴν ἑλληνικὴν τὴν καταγωγὴν, ἀπεμπολήσαντα πάντα τὰ ὄσια καὶ τὰ ἱερά, τὰ ὁποία μᾶς παρέδωκαν διὰ τῶν αἰώνων οἱ γονεῖς μας, μὲ διεφθαρμένην τὴν ψυχὴν, τὸν νοῦν, τὴν καρδίαν, μὲ ἐσκοτιαμένην καὶ μαύρην τὴν διάνοιάν των, συνώμοσαν μὲ τοὺς προαιωνίους πρὸς βορρᾶν ἐχθροὺς καὶ σφαγεῖς τῶν πατέρων μας, μὲ τὰ ἐξωλέστατα καθάρματα τῆς κοινωνίας, τὰ ὁποία φέρουν τὸ ὄνομα σλαοῦ

πής Ἀθηνῶν (1932) σελ. 35-44, δὲν θὰ χρησιμοποιήσωμεν τὰ κατ' αὐτὰς ληφθέντα.

Οὐδεμία αἰτήσις πρὸς ἔγγραφὴν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἂν δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου τῆς συνδρομῆς.

= Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α =

[1] ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Πρὸς τὸν Ἱερέα Στασιὸν Κουβαρέαν τοῦ ἐν Κάτω Τσερίας Ἱ. Ναοῦ Κοίμ. Θεοτόκου.

Καλοῦμέν σε ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἡμετέραν προεδρίαν Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τὴν 11ην Νοεμβρίου ἑ. ἔ. ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 10ην π. μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως ἡμῶν ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ βίῳ καὶ συμπεριφορᾷ ἀναρμόστῳ τῇ Ἱερατικῇ σου ἰδιότητι.

Προσεπιδουλοῦμεν δέ σοι ὅτι ἂν μὴ ἐμφανισθῆς θέλεις δικασθῆ ἔρῃμην.

Ἐν Γυθείῳ τῇ 14ῃ Ὀκτωβρίου 1947

† Γυθείου καὶ Οἰτύλου Δημήτριος

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Μαντινείας καὶ Κυνουρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἱ. ναῶν καὶ ἐφημερίων νόμου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα ἵνα καταλάβωσι τὴν κενὴν θέσιν τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐνορίας ἁγ. Γεωργίου Λιθοβουνίων ὅπως ἐντὸς μηνὸς ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὀριζόμενα προσόντα. Ἐν Τριπόλει τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1947.

† Ὁ Μαντινείας καὶ Κυνουρίας Προκόπιος

Ἱ. Μητρόπολις Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 καὶ 540 τοῦ 1945 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως ἁγίου Γεωργίου Ὑψοῦντος (Στεμνίτης), καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἄνω ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ πιστοποιητικά, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων. Ἐν Δημητσάνῃ τῇ 6ῃ Ὀκτωβρίου 1947.

† Ὁ Γόρτυνος καὶ Μεγαλοπόλεως Γερμανὸς

Ἱ. Μητρόπολις Κορινθίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46 καὶ 48 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200)1940 καὶ 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 586)41 Ν. Δ. «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου καὶ τῶν ἱερῶν κανόνων ὀριζόμενα προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ ἀνακηρυθῶσιν ὑποψήφιοι ἱερεῖς διὰ τὴν χηρευούσαν ἐνορίαν ἱ. ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Γκούρας, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά. Ἐν Κορίνθῳ τῇ 26 Ὀκτωβρίου 1947.

† Ὁ Κορινθίας Μιχαὴλ

Ἱ. Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν τῶν κενῶν ἐφημεριακῶν θέσεων 1) Ἀγραπιδωχωρίου, 2) ἁγίας Τριάδος-Χάβαρι, 3) Ζεροῦ, 4) Βουλιγαμένης (Μηλιαῖς) Πηνείας, 5) Μπουκοβίνης, 6) Χαλαμπρέζης, 7) Σκλήβα, 8) Κάτω Λουκαβίτης, 9) Οἰνόης, 10) Καγκαδίου, 11) Κἄστρου, 12) Ρετούνης, 14) Φολῆς, 14) Κοῦμανι καὶ Μετοχίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν μιᾶς τῶν ἐν λόγῳ ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν

ὡς ὑποψηφίων. Ἐν Πύργῳ τῇ 20ῃ Ὀκτωβρίου 1947
† Ὁ Ἡλείας Γερμανὸς

Ἱ. Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἄρθρα 45, 47 καὶ 48 τοῦ Α. Ν. 2200)1940 καὶ τὸ ἄρθρ. 16 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 586)41 Ν. Δ. «περὶ ἐνοριακῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα καὶ ἐπιθυμοῦντας νὰ ἀνακηρυθῶσιν ὑποψήφιοι διὰ τινὰ τῶν χηρευουσῶν ἐνοριῶν 1) ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Γεωργίου Βουβάλας, 2) ἱεροῦ ναοῦ Εἰσοδίων Ἐλασσῶνος, 3) ἱεροῦ ναοῦ ἁγίας Τριάδος Βαλανίδος, 4) ἱεροῦ ναοῦ ἁγίας Παρασκευῆς Μ. Ἐλευθεροχωρίου καὶ 5) ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Νικολάου Παλαιοκάστρου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα πιστοποιητικά. Ἐν Ἐλασσῶνι τῇ 10 Σηβρίου 1947.

† Ὁ Ἐλασσῶνος Καλλίνικος

Ἱ. Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνάδειξιν ὑποψηφίων πρὸς ἐκλογὴν ἐφημερίου τοῦ ἐνοριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Ἀθανασίου Πόδου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν κενὴν ταύτην θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά προκειμένου ν' ἀνακηρύξωμεν αὐτοὺς ὑποψηφίους ἐφημερίου τοῦ ἐν λόγω ἐνοριακοῦ ἱεροῦ ναοῦ. Ἐν Ναυπάκτῳ τῇ 8 Αὐγούστου 1947.

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

— Προκειμένου νὰ πληρωθῇ ἡ κενὴ θέσις τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐνοριακοῦ ἱεροῦ Ναοῦ ἁγίου Πολυκάρπου Μαμουλάδος-Ναυπακτίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν ταύτην ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά.

Ναύπακτος τῇ 15)10)47.

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Χριστοφόρος

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

Ἰδιωτῶν	Δρχ.	12.000
Φοιτητῶν καὶ σπουδαστῶν Ἱερατικῶν		
Σχολῶν		6.000
Ἐξωτερικοῦ	Δολλ.	6
Τιμὴ ἐκάστου φύλλου	Δρχ.	1.000
Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερῶν:		
1) διὰ μόνην θέσιν		5.000
2) διὰ πλείονας τῆς μιᾶς ἐν τῇ αὐτῇ		
Προκηρῶν ἐκδόσιν πρὸς ὄραχμῶς		3.000
Οὐδεμία Προκήρυξις θὰ δημοσιεῦσται μὴ συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῆς.		
Αἱ συνδρομαὶ προκαταβάλλονται.		

"ΕΚΚΛΗΣΙΑ,

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

† Ὁ Πολυανῆς ΙΩΑΚΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΤΡΑΚΗΣ

Ὑψηγῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΣΣΗΣ

Ἐν Ἀθῆναις τύποις «Φοῖνικος», Λεωνόπου 4